

Prenumerata.

W. LWOWIE:
rocznie 14 zł. 40 ct.
kwartalnie 3 zł. 60 ct.
miesięcznie 1 zł. 20 ct.
półmiesięcznie 60 ct.
za odnośnienie do domu
miesięcznie 20 ct.

NA PROWINCJI:

rocznie 19 zł. 20 ct. pół-
rocznie 9 zł. 60 ct. kwar-
talnie 4 zł. 80 ct. mie-
sięcznie 1 zł. 60 ct. za
pół miesiąca 80 ct.

ZA GRANICĄ:

Dopłaca się miesięcznie
1 zł. do cen miejsc-
owych.

Prenumeratę przy-
mje się tylko od 1.
15. każdego miesiąca.
Numer kosztuje 6 ct.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie także w Niedzielę i Święta o godzinie 8. rano.

Biurow Redakcji przy ulicy Kopernika l. 9. (urząd telegraficzny)

Administracja i Ekspedycja przy ulicy Akademickiej l. 3.

Dzisiaj: Czesława.

Poniedziałek: Praksedy.
Wtorek: Marji Magdaleny.

Sroda: Apolinarego.
Czwartek: Krystyny.
Piątek: Jakuba.
Sobota: Anny.

Kalendarz myśliwski: Wolno polować na kozły,
i jelenie przepiórki i dzikie gołębie na ptactwo bło-
tne i wodne.

Wschód słońca o 4 g 26 min
Zachód słońca o 7 g 42 min.
Barometr: 770 m. — Pogoda nie-
pewna.

Ogłoszenia.

Od objętości wiersza
petytowego pięciolasto-
wego 6 ct.

Reklamy w rubryce
„Nadesłane” 20 ct. od
wiersza.

Jedno ogłoszenie
drobne do 6 wierszy
20 ct.

Dołączenia do Kur-
jera (Prospekt, cyrku-
larze etc.) przyjmują się
za cenę 1 zł. od 100 egz.
dla zamiejscowych a
50 ct. od 100 egz. dla
miejscowych prenume-
ratorów.

Rękopisów Redak-
cja nie zwraca.

Listy reklamacyjne
nieopieczętowane nie-
podlegają opłacie.

Narodna torhowla.

Lat temu 10, gdy z powodów politycznych, a pod hasłem wojny antysemitkiej, zaczęto w Galicji pisać i mówić bardzo wiele o sklepiach katolickich. Lecz co się z namiętnością rodziło — poszło drogą namiętności, jakby dla nauki, iż cokolwiek się robi w dziedzinie ekonomicznej, należy robić ekonomicznie, tj. rachunkowo i fachowo. Byłoby rzeczą daremną, chcieć obliczać dzisiaj, ile się ostało z tych owoców agitacji. Rezultaty przekonały, że więcej ofiar poszło, niż pożytku przyszło.

Później w łonie „Spójni” lwowskiej powstała myśl stworzenia organizacji handlowców chrześcijańskich. Były statuta, zgromadzenia, wybory, ukonstytuowanie itp., ale znowu nie okazał się żaden rezultat, bo do przedmiotu czysto fachowego wzięli się ludzie po dyletancku, a dobre chęci nie wystarczają.

Czego my nie spełnili, dokonali Rusini. Już parę razy mieliśmy sposobność, wzmiankować o cichej działalności Rusinów na polu spraw ekonomicznych. W pierwszej chwili zdaje się, że niepodobna, aby środki, jakimi oni dysponują, mogły starczyć do osiągnięcia celów, jakie sobie zakreślają. Ogłębność, rachunkowość i wytrwałość zwalcza jednak u nich wszelkie trudności.

Organizacja „handlu narodowego”, jakkolwiek poczęta dopiero w r. 1873, ma już swoją historję. Myśl jej datuje się z jednego czasu wraz z projektami naszymi: od wyborów po rady państwa w r. 1873. Dyskusji i gadania było nie wiele. Obrabiano ją na poufnych posiedzeniach stowarzyszeń, mających na celu podniesienie oświaty i dobrobytu ludu, przez oswobodzenie go od lichwy i wyzysku.

Nareszcie ludzie praktyczni i fachowo wy-

kształceni, wzięli się do zawiązania „towarzystwa narodowej torhowli, towarzystwa” zarejestowanego z ograniczoną poręką. Pieniędzy niezbędnych do otworzenia magazynu towarów kolonialnych we Lwowie, jako centralnego zakładu, nie miano ani grosza, a znawcy szacowali, że do rozpoczęcia skutecznego potrzeba przynajmniej 20.000 gld. kapitału.

Lecz nikt się nie zrażał tym brakiem. Rada zawiadowcza wydała odezwę do narodu, do inteligencji, mieszczan i włościan, a deputacja wysłana do biskupów, prosiła ich o moralne poparcie. Nie minęło pół roku, a z deklarowanych udziałów zebrała się suma potrzebna do założenia handlu z towarami mieszanymi. W grudniu nastąpiła jego inauguracja. Dla należytego pojęcia, z jakim zapalem publiczność ruska odpowiedziała na odezwę rady zawiadowczej — przytaczamy, że wiele osób ofiarowało udziały po 1000 gld., jedna nawet 2000, a deklaracje nadsyłało nie tylko z Galicji, lecz także z Rusi węgierskiej, z Bośni i Hercegowiny. Oprócz udziałów wpływały także wkładki na oszczędność, gdyż towarzystwo w statutach swoich zastrzegło sobie także przyjmowanie kapitałów na lokację książeczkową. Z ksiąg rachunkowych towarzystwa można się przekonać, że nigdy niżej 100 gld. nie targowano w handlu jego, a przed świętami Bożego Narodzenia i Wielkiejnocy przez dwa tygodnie targ dzienny dosięgał 600—1000 gld. W ciągu 7 miesięcy od założenia obrócono kapitałem kilkudziesięciotysięcznym, zapewniając przy cenach towaru bardzo skromnych, odpowiedni cywilny zysk udziałom.

Najbardziej uwagi godną jest rzeczą, iż znaleziono do interesu ludzi zdolnych, którzy go prowadzą obrotnie i sumiennie.

Wiadomo, że przed miesiącem otworzono takiż sam sklep w Stanisławowie, a w lipcu handel

filjalny w Przemyślu. Trzy główne punkta przyszłej sieci są tym sposobem obsadzone, i teraz nastąpi jej rozszerzanie na partykularzach małych miasteczkowych i wiejskich.

Dwie wielkie dla społeczeństwa wynikają ztąd korzyści. Raz, publiczność konsumująca ma rękojmię w zaopatrywaniu się towarem dobrym po cenach odpowiednich każdemu targowi — bez obawy wyzyskiwania — a powtórę mnóstwo ludzi, do dziś dnia narażonych na życie proletariackie, znajdzie godziwy sposób zarobkowania. Stworzono tedy rzecz doniosłego znaczenia — o własnych siłach — bez jednego centa jakiegokolwiek subwencji. Nie wątpimy ani chwili, że dzieło rozpoczęte na podstawach realnych, a prowadzone z wytrwałością żelazną — będzie miało powodzenie, i może posłuży nam za przykład, jak się należy brać do rzeczy, — nam, co od lat kilkunastu, deliberując i deklamując nad potrzebą podniesienia przemysłu domowego, nie możemy się zdobyć nawet na jeden bazar dla rozprzedaży wyrobów tego przemysłu, i pracę subwencjonowaną wielokrotnie z funduszy krajowych, puszczaemy ciągle jeszcze na pastwę spekulantów; nam, co mogąc mieć do dyspozycji krociowych kapitalistów, nie umiemy przywieźć do skutku jednej cukrowni, ani nawet fabryki maszyn rolniczych.

Parada z carską zapomogą.

Według doniesienia *Dniew. Warsz.* w celu rozdania zaofiarowanego przez cara wsparcia „powodzianom” w Królestwie, zarządzonemi zostały odpowiednie wiadomości od naczelników gubernji. Takowe pierwotnie dostarczane nie o-

Pospiesznym pociągiem

przekład z niemieckiego Stef. D.

(Ciąg dalszy).

— Jak ci już sir wspomniałem, zostałem pozwany i odwieziony do zakładu obłąkanych w D.; był to zakład okropny, smutny i ponury. Zamknięto mnie w pokoju prawie pustym, w którym pomimo ostrej zimy nigdy ognia na kominku nie było... była to ponura izba, pozbawiona wszelkiej wygody, do której całe życie byłem przyzwyczajony. Zimna, ciemna, z jednym prostym stolikiem przymocowanym do podłogi, takim samym krzesłem i niewygodnym łóżkiem. Jedyne okno było silnie okratowane i wychodziło na ogród obszerny z kilkoma ławeczkami, służący zapewne w lecie do przechadzki.

— Światło dzienne przedzierało się słabo do mojego mieszkania jakby przez żebra kościotruś... Każdej prawie nocy, kiedy księżyc oświecał mój pokój, przystępowało do mnie jakieś widmo, zbliżało się do łóżka i odchodziło znowu ku oknu, kłaniając przy tem nagą szczęką, co mi przypominało bocię na dachu moich oficyn. Bałem się widoku tego widma i zdawało mi się, że jestem w piekle... Pewnej nocy, kiedy już dłużej nie mogłem znieść, rzuciłem się jak elektryk na mojego potwornego przeciwnika i

począłem go z całej siły dusić; w tem kiedy już byłem bliski zwycięstwa nadbiegli moi oprawcy, i porwawszy mnie w żelazne dłonie przywiązali gurtami do łóżka. Słyszałem jak mówili między sobą, że chciałem popełnić samobójstwo. Głupi! pomyślałem w duchu, wy nie wiecie jakiego to wroga chciałem zamordować... Potem zdaje mi się musiałem zasnąć i spać długo... bo kiedy się przebudziłem, ogród był pokryty zielenią a śnieg i owo przesładowujące mnie straszidło znikły. Płakałem z radości.

Dzień za dniem i tygodnie mijały, a podobne były do siebie jak bracia bliźniaki; każda godzina była dla mnie wiecznością... tęskno mi było za domem, za żoną... postanowiłem uciec... i cóż sir, jak myślisz, że zabrałem się do tego?... Otóż zacząłem udawać, że powróciłem do zdrowia; mówiłem pomału, uważnie i nie wiele, powtarzałem często, że się czuję z każdym dniem zdrowszy, i że mam nadzieję, iż nie długo już w zakładzie zabawię. Wypytywałem czy nie mają jakich wiadomości o mojej rodzinie i objawiałem wielką chęć zobaczenia ukochanej małżonki... Nieprawdaż sir, że to była dobra myśl?... Nie długo odwiedziła mnie moja żona... Nie potrafił sobie sir wyobrazić jak do głębi byłem wzruszony widząc ją wchodzącą do mojego więzienia; wyglądała blada i bardzo znękana. Od czasu jak opuściłem mój dom, zmieniła się bardzo... zmizerniała i zeszezuła... czarna sukienka marszczyła się na piersiach, a wyraz głębokiego

smutku wypiętnował się na twarzy... Mimo to wyglądała tak czarująco piękna, iż nie mogłem od niej oczu oderwać. Przysiadłem się do niej i powiedziałem jej wszystko to, co przygotowałem dla dra Brinkhama. Ująłem jej przeźroczystą dłoń... czułem, że drżała... dziwny ogień zawrzał w moim łonie, zdawało mi się, że wulkan olbrzymiej wielkości rozlał się w moich żyłach... nachyliłem się nad nią i całowałem jej włosy, oczy i drżące blade usta... i czem więcej oddawałem się uczuciom, tem bardziej pragnąłem ją zamordować. Chciałem widzieć te drżące usta zbaczające krwią, to ciało wypieszczone moimi pocałunkami sztywne i zimne, a przecież nie zabiłem jej. Kiedy odchodziła pocałowałem ją w czoło i szepnąłem kilka słów o mojej miłości i nadziejach na przyszłość... O! gdybym ją był mógł rozdrzeć, z roskoszą byłbym za to oddał połowę szczęśliwego żywota. Nie wiem doprawdy co obudziło nowe podejrzenie w moich lekarzach... zachowywałem się bardzo rozumnie, spokojnie, żądałem tylko powrotu do domu, a przecież mnie nie puszczili.

Zacząłem więc rozmyślać nad nowym sposobem uwolnienia się z zakładu. Ułożyłem sobie udawać chorego, a chcąc ażeby choroba moja miała naturalne pozory, począłem się morzyć głodem... Cóż sir, czy nie wyborna myśl? ha, ha... Każdego dnia zostawiałem jedną połowę potraw mi przynoszonych nie tkniętą, wyławiając się brakiem apetytu — drugą zaś cho-

kazały się wszakże dostatecznymi i dla tego też generał Zurow oświadczył, że do sprawiedliwego rozdziału wsparć, niezbędne mu są dane więcej szczegółowe. Stosownie do powyższego, pełniący obowiązki warszawskiego generał-gubernatora baron Krüdener zaważwał pp. gubernatorów do przesłania wykazów więcej szczegółowych i przyjęcia osobistego udziału w naradach, dotyczących rozdziału wyznaczonej sumy.

Na naradzie odbytej w tym celu, generał Zurow wyraził przekonanie, iż przy wydaniu wsparć kierować się należy nie wysokością strat, ale potrzebą dotkniętych powodzią rodzin i brakiem środków do życia.

Za podstawę do wyznaczenia zapomogi nie może również służyć i przestrzeń zalanej wodą ziemi, gdyż następstwa wylewu nie są wszędzie jednakowe. Generał Zurow uważał zatem za najsluszniejsze ustanowić normę wsparcia względnie do liczby osób istotnie pomocy potrzebujących — zaproponował oddzielić od przeznaczonego funduszu część pewną i rozdać takową niezależnie od wsparcia ogólnego.

Obradujący podzielać w zupełności zdanie generała Zurowa, powzięli następującą rezolucję:

1) Najmilościwiej zaofiarowane wsparcie rozdzielić stosownie do liczby osób poszkodowanych i potrzebujących zasiłku do nowych zbiorów w jednakiej mierze, bez względu czy poszkodowani należą do ludności wiejskiej, czy nie.

2) Zwrócić szczególną uwagę na rodziny znajdujące się w skutek szkód zrządzonych przez powódź, w wyjątkowo nieszczęśliwym położeniu, to jest na takie, którym piasek zamulił lub woda wyrwała znaczną przestrzeń ziemi. Poszkodowanym tej kategorii, niezależnie od wyznaczonego im wsparcia wedle punktu pierwszego, rozdać wsparcie oddzielnie.

3. Sumę wsparć rozdzielić wedle gubernij stosownie do liczby potrzebujących, lecz z kwoty na każdą gubernię przeznaczoną, oddzielić pewien fundusz do wyłącznego rozporządzenia gubernatorów, którzy znów rozdzielią takowy pomiędzy miejscowe komitety, w celu wydania wsparć specjalnych.

Komitety przy rozdawaniu wsparć specjalnych winny je stosować do stopnia potrzeby każdej rodziny.

Kierując się temi zasadami ogólnymi i zwracając uwagę na liczbę osób poszkodowanych w każdej z sześciu gubernij nawiedzonych przez powódź, postanowiono rozdzielić najwyższą zaofiarowaną zapomogę pomiędzy temiż guberniami w sposób następujący:

na gubernię warszawską rs. 68.940, na radomską rs. 65.606, na lubelską rs. 13.511, na plocką rs. 5.485, na siedlecką rs. 7.012 i na kielecką rs. 14.915 — razem rs. 175.469.

Z sum powyższych na specjalną zapomogę potrącono: na gub. warszawską rs. 15.080, na

radomską 14.351, na lubelską 2.956, na plocką 1.200, na siedlecką 1.534 i na gub. kielecką rs. 3.265.

Pozostałe od sumy ogólnej rs. 24.531, postanowiono obrócić na zapomogę dla mieszkańców Warszawy i tych, którzy najwięcej ucierpieli od powodzi.

Księcia na męża.

Petersburg, 10. lipca. W tutejszym sądzie okręgowym sędzoną była onegdaj sprawa, której nie podobna nie nazwać komiczną, pomimo czysto kryminalnego charakteru. Jako podsądni stawali przed sądem: spadły z etatu kancelista Głagolew i dymisjonowany żołnierz Baskin. Przestępstwo ich było następujące:

W dniu 8. lutego roku bieżącego, do jednego z departamentów ministerjum spraw wewnętrznych prewybyła niejaka pani Wilhelmina Sacharow, wdowa po niższym urzędniku i przedstawiła dokument wydany jakoby przez ten departament na imię sekretarza gubernialnego księcia K. N. Kurakina, zapytując, czy dokument jest autentyczny. Okazało się, że dokument jest fałszywy i że księżę K. N. Kurakin nigdy w departamencie nie służył. Dokument odebrano i panią Sacharow poddano indagacji.

Na śledztwie pani Sacharow oznajmiła, że pewnego razu w rozmowie ze znajomym swoim Nowickim wspomniała mu, iż zna kobietę, która bardzo radaby wyjść za mąż za hrabiego albo księcia i że gotowa jest zapłacić za to takiemu hrabiemu albo księciu 5.000 rubli. W jaki tydzień po tej rozmowie Nowicki przyjechał do pani Sacharow z młodym grenadjerem Basinem i jakimś jegomością, do którego na schodach jeszcze będąc, mówili ciągle: „księżę“, „księżę“. Jakoż po chwili przedstawili jej przybyłego księcia K. N. Kurakina i ten po prostu z mostu oświadczył, że gotów jest ożenić się z nieznajomą osobą za honorarjum wynoszące 5.000 rubli. Zapytany bliżej o swe stosunki i koligacje, „księżę“ odpowiadał dość gładką, ofiarował swoją fotografię dla pokazania nieznajomej narzeczonej i w parę dni rzeczy tak stały, że „księżę“ miał nazajutrz być przedstawiony swej lubej i zawrzeć związek małżeński przed wieczorem, oraz natychmiast przy wyjeździe z cerkwi otrzymać 5.000 rubli ale winien przedtem złożyć jakiś dokument oficjalny o sobie samym, który zresztą ma zapewne w domu. To było w południe, a wieczorem pani Sacharow była w posiadaniu „atestatu“ księcia na blankiecie ministerjalnym, z pięknym podpisem dyrektora departamentu Schumachera i przesłicznym, na czerwonym laku odbitym orłem, przeniesionym wprost z nowej, świeżej pięciokopiejki miedzianej. Pani Sacharow nie poznała się na dokumencie, ale że jest przeznaczone i systematyczne — rzecz w kobiecie nader rzadka — więc nazajutrz wczesnym rankiem podała do ministerjum. Reszta wiadoma.

Księżę jednak był akuratywny — „l'exactitude est la politesse des grands. W oznaczonej godzinie stawiał się wyswieżony u pani Sacharow, wsiedli razem do powozu i wysiedli przed domem, nad którym widniał napis: „Ozaś“, t. j. cyrkuł policyjny. Księżę jeszcze niczego się nie domyślał, ale kiedy wszedł na schody, a ze schodów do zakopconej sali, gdzie, o nieba! zamiast narzeczonej ujrzał jakichś brzydkich ichmościów, którzy najpierw zapytali go o dowody legitymacyjne — zasłona spadła mu z oczu.

— Nazywam się Głagolew; rzekł głosem cokolwiek wzruszonym, tak jest, Głagolew. Kim jestem? Jestem byłym kancelistą, tak jest, kancelistą.

— No, a ten dokument?

Nastąpiły wspólne objaśnienia i wynurzenia, z których okazało się, że atestat sfabrykowany został do wspólni z Basinem na blankiecie dobytym od któregoś z woźnych, a pieczęć została wybita przy pomocy sztuki pięciokopiejki miedzianej, poczem Głagolew podpisał pana Schumachera a Basin zaimprovizował nieczytelny podpis sekretarza.

W sądzie Głagolew przyznał się do winy. Basin zapierał się wszelkiego udziału, choć on właśnie zapoznał Głagolewa z Nowickim i wprowadził go w błąd, tak iż Nowicki w dobrej wierze przedstawił Głagolewa jako Kurakina. Tłumaczył się Basin bardzo zrecznie. Mówił, że zna Głagolewa oddawna, że słyszał od niego jako jest synem nielegalnym księcia Kurakina, i że zatem wedle jego mniemania będzie prędzej później księciem, że atestatu nie fabrykował, że księżę obgaduje go tylko niepotrzebnie. Byli jednak świadkowie i były dowody, że było całkiem przeciwnie.

Sąd skazał obudwu na pozbawienie szczególnych praw i przywilejów, oraz na zamknięcie w domu roboczym Głagolewa na 4 miesiące, Basina na pół roku.

Nazwisko nieznajomej pozostało w tajemnicy, strony nie życzyły sobie go wyjawiać, nakłoniłone prawdopodobnie szczodremi datkami do milczenia.

Prokurator przed sądem.

(Ciąg dalszy)

Trybunał po dłuższej naradzie uchwała co do wszystkich dotychczasowych wniosków: świadków Meislera, Altmana, Reina i Rischkę powołać, a co do faktu przytoczonego przez Enslera o przekupieniu Mehofera kwotą 1000 złr. zastrzega prokuratorowi odrębne ściganie.

Nadto uwiadamia przewodniczący, że na mocy przysługującego mu prawa zaważwał do dzisiejszej rozprawy jako świadka dra Gottlieba Henryka, z którego zeznań można będzie wiedzieć o ile Ensler jest wiarygodnym. Dr. Jekeles prosi, żeby w tym razie zaważwać także

wałem w piecu. Co dzień chowałem mniej do pieca, a więcej zostawiałem na stole, ażeby myśleli, że się mój stan pogarsza..., spożywałem tylko tyle, ażeby nie umrzeć z głodu, w końcu zasłałem naprawdę. Grałem moją rolę po mistrzowsku, złudzony doktor kazał mnie przenieść do innej części budynku gdzie miałem i zdrowsze powietrze i niektóre nawet wygody. Cierpiałem istotnie, ale na chwilę nawet nie opuszczała mnie myśl ucieczki. Pokój, który mi teraz przeznaczono, był jasny, wygodny, prawie wesoły, dwa okna wychodziły na ogród dyrektora starannie założony; przy końcu prawego skrzydła niski żywy płot przedzielał ogród od szyn kolejowych. Tą drogą postanowiłem uciec, a poblizko kolei sprzyjało moim planom. Lecz do tego potrzebowałem koniecznie pieniędzy, a nie miałem grosza... Zkąd je wziąć?... ta myśl trapiła mnie nieustannie. Ponieważ nie miałem najmniejszej chęci umierać ale owszem powrócić do dawnego życia, przete zacząłem z każdym dniem więcej zjadać, a nie długo potem odzyskałem zdrowie i stopniowo dawne siły. Nadzieja blizkiej ucieczki przyczyniała się nie mało do mojego zdrowia, również jak i pozwolenie wychodzenia chociaż pod dozorem na przechadzkę. Wreszcie doktor Brinkham uznał mnie za wyleczonego i obiecywał sam odwieźć do domu. Nie chciałem tak długo czekać z obawy, ażebym przez jaką nieostrożność nie zdradzić prawdziwego stanu i z gorączkową niecierpliwością wyczekiwałem pierwszej nadarzają-

cej mi się sposobności. Nie długo też czekałem... dzień był piękny, pogodny, nadzorujący sługa przyszedł prosić mnie na przechadzkę do ogrodu... przechadzałem się zaledwie kilka minut, kiedy ujrzałem dr. Brinkhama dążącego do mnie. Kazał odejść sługaczemu, a ujawszy mnie pod ramię powitał słowami:

Dobry dzień sir, używasz świeżego powietrza, to dobrze, mam nadzieję, że wkrótce powrócisz do domu; radziłbym ci sir zamieszkać w jednym z majątków, położonych w okolicy górzystej, odzyskałbyś tam szybko zupełne zdrowie i czerstwe wyglądanie... Mówiąc te słowa do mnie przyciszonym głosem, pobrzękiwał nieustannie w kieszeni złotówkami... których tak bardzo potrzebowałem. Nie miałem odwagi spojrzeć mu w oczy, siedłem obok milczący z obawy, ażebym drzeniem głosu nie zdradził co się dzieje w moim wnętrzu. Doktor spojrział na mnie badawczo jak gdyby go moje milczenie zadziwiło — czułem, że milcząc dalej, gotów jestem sięgnąć na siebie podejrzenie, więc siląc się ile możności na spokój, podałem mu rękę i rzekłem:

— Bardzo ci jestem obowiązany sir za tak miłą nadzieję, bardziej jeszcze za staranie prawdziwie przyjacielskie jakie miałeś koło mnie; cieszę się, że niedługo już ten zakład opuszczę, a prawdziwą przyjemność sprawi mi twoje towarzystwo.

Doktor Brinkham zachwycony był moją odpowiedzią, scisnął mię za rękę i poszedł dalej.

Oddaliliśmy się zupełnie od budynków zakładu; u końca ogrodu było małe podwyższenie; zatrzymałem się tam na chwilę i zobaczyłem u stóp kolejowe szyny. Nizki żywy płot dzielił nas od torów, szybkim ruchem rzuciłem się na doktora i pochwycając go za gardło krzyknąłem: giń!... giń!... jam obłąkany... jam szalony, ale ty umrzeć musisz, giń!... Miałem w rękach siłę atlety, chwyciłem jego głowę i tłukłem z nadludzkim wysiłeniem tak długo o poblizkie drzewo aż uśmiech jego, którego nigdy znieść nie mogłem, znikł pod obfitą strugą krwi... wypuściłem go z rąk — upadł, począłem go deptać, tańczyć po jego ciele z prawdziwą rozkoszą; wtem doleciał mnie świst lokomotywy zbliżającej się — nachyliłem się do ciepłego jeszcze trupa, wyjąłem mu z kieszeni zegarek i wszystkie pieniądze, podniosłem przez ogrodzenie i rzuciłem na szyny... a po chwili pociąg pospieszny z całą szybkością przeleciał przez zwłoki dr. Brinkhama. Przyznał sir, że to był pomysł godny najrozumnniejszego człowieka i że lepszej zemsty żaden z obłąkanych jeszcze nie wymyślił.

Byłem tak przerażony opowiadaniem tego nieszczęśliwego, że nie byłem w stanie ani się ruszyć a tem mniej słowa wyrzec — nie wątpię już, że wszystko co mówi, musiało zająć w istocie i drżałem z obawy, co pocznę bezbronny szalonym w zamkniętym wagonie.

(Dokończenie nastąpi).

świadka Wieselbergera. Prokurator sprzeciwia się. Po wyjaśnieniach przewodniczącego obrońca odracza swój wniosek aż do skonstatowania z protokołu, co Wiselberger przedtem zeznał. Następny świadek dr. Brillant Albin, adwokat z Czerniowiec, zeznaje tak samo jak inni adwokaci o owym podaniu do ministerstwa, tylko że był temu podaniu przeciwny, dlatego że w rezultacie wyglądało by to na oskarżenie prokuratora i to bez istotnej podstawy. Ogólne pogłoski o przekupności M. potwierdza, również że wskazywano jako faktorów Mücka, Weicha i innych i to od 16 lat, ale osobiście nie wierzył w ich wpływy.

Świadek Józef Müller, radca sądu krajowego od 2 lat pensjonowany po zaprzysiężeniu zeznaje: 35 lat służył w sądzie czerniowieckim zna więc wszystkie stosunki. O panu M. kursujące pogłoski słyszał, ale w nie nie wierzył tembardziej, że kilku panów nadprokuratorów było na rewizji, lecz nigdy najmniejszej nieprawidłowości nie wykazano.

W sprawie Sary Binderowej był świadek wotantem kiedy rozchodziło się o wznowienie jej sprawy. M. żądał zamiast wznowienia wręcz uwolnienia mówiąc, że jeżeli by sąd nie uchwalił uwolnienia, a akta napowrót odesłał do prokuratorji, to takowe śledztwo zaniecha. Świadek nie sądzi jednak, żeby to oświadczenie prokuratora było w sprzeczności z rzeczywistym jego przekonaniem, a nawet sam jako pierwszy wotant w tym duchu głosował.

Świadek Lazar Chajes jest owym kupcem u którego Enslerowa pożyczyla 2000 zł. rzekomo prokuratorowi danych. Świadek przypomina sobie, że Enslerowa raz—było to w lecie ale dokładnej daty nie pamięta — na ulicy zażądała pożyczki 2000 zł. Świadek dał jej mniej kilkanaście zł. których mu zabrakło a ona tak się spieszyła, że nawet nie przeliczywszy wybiegła. Było to we czwartek przed wieczorem między 5 a 6 godziną. Mimo licznych zapytań dokładnej daty nie może sobie świadek przypomnieć, stanowczo jednak twierdzi, że nie było to w marcu.

Świadek dr. Henryk Gottlieb adwokat ze Lwowa, na zapytanie przewodniczącego, czy chce zeznać okoliczność o owych 1000 zł. którą mu Ensler w charakterze obrońcy powierzył, odpowiada, że było to w stadjum, kiedy Ensler był już zasądzonym, nie zachodzi więc przeszkoda do zeznań żadna. Zatem opowiada świadek że w istocie opowiedział mu Ensler przy konferencji w więzieniu między innymi, że też osobiście wręczył pewnego razu Mehoferowi 1000 zł.

Zapytany co do wrażenia, jakie na nim zrobił Ensler odpowiada dr. Gottlieb, że będąc naówczas jego obrońcą, nie może w tym kierunku zeznawać, a nadto jako świadek tylko o faktach ma mówić a nie o osobistych wrażeniach. Po tych zeznaniach świadek zostaje zaprzysiężony.

Świadek Wolf Tenenblatt handlarz zboża, opowiada o owej korespondencie, którą Mück pisał do niego z wezwaniem do przyjazdu dla „uregulowania“ doniesienia karnego.

Wolf Tenenblatt nie czując się winnym uniikał spotkania z Mückem lecz ten mu się uporczywie narzucał, okazując jako dowód swego wpływu bilet wizytowy Mehofera. Biletu tego świadek nie czytał, ale Mück mu mówił że to Mehofera bilet.

Świadek nie bał się sądu i nie potrzebował Mücka, bo jak się obrazowo wyraża „kto nie jadł czosnku ten nie śmi...”

Na tym pięknym aforyzmie odroczone posiedzenie do następnego dnia.

Szósty dzień rozprawy. Przywołany ponownie Lazar Chajes na zapytanie odpowiada, że prawie na pewne twierdzić może, iż pożyczkę 2000 zł. udzielił Enslerowej w lecie. Wiedział wprawdzie że Ensler naówczas był aresztowany ale bynajmniej nie zastanawiał tego z następem jego uwolnieniem. Stanowczo twierdzi, że pożyczka nastąpiła we czwartek i pamięta dokładnie, że mając na następny dzień t. j. na piątek wypłatę, polecił Enslerowej, żeby mu rano o godzinie 9-tej pieniądze oddała, jak się też rzeczywiście stało. Dalej zeznaje, że na list niejakiego Chriza z Wiednia do Chodoramera w Czerniowcach wypłacić miał na zlecenie Bursztyna jakiemuś Roznerowi 1000 zł. na rachunek Enslera, lecz nie przypomina sobie w jakim czasie. Przewodniczący odczytuje odezwę dyrekcji pocztowej we Wiedniu, z której wynika, że dnia 28 października 1881 nieznanomy

oddawca wysłał z Wiednia na adres Bursztyna 2200 zł.

Na zapytanie rady Holińskiego odpowiada, że nie może pod przysięgą twierdzić czy w lecie pożyczył pieniądze Enslerowej, ale prawie z pewnością wie, że nie w marcu, bo było naówczas ciepło i sucho a on przechadzał się z żoną po mieście. Podczas rozprawy Enslera był w Jasach lecz pożyczka zastąpiła z pewnością przed rozprawą t. j. przed 25 sierpnia, ale na jak długo przedtem nie wie.

Na zapytanie rady Bogdaniego odpowiada, że oprócz tego jednego razu nigdy nie pożyczał Enslerowej pieniędzy. Na zapytanie rady Duniewiczza zeznaje że nie mając 2000 zł. dał Enslerowej 10 lub 15 zł. mniej, lecz bynajmniej nie tytułem procentów, gdyż cała pożyczka była prostą grzecznością. Wie z pewnością, że działo się to około 6-tej wieczorem, bezpośrednio po kawie.

Następuje konfrontacja Chajesa z Enslerową która stanowczo zeznaje, że pożyczkę wzięła u Chajesa w marcu. Przewodniczący uchwala zarządzenie dochodzeń przez sąd czerniowiecki co do daty pożyczki.

Następuje odczytanie zeznań Jakóba Mayera w śledztwie dnia 6 i 23 kwietnia, jakoteż przy rozprawie głównej. Mayer zeznaje, że z końcem marca, we środę lub czwartek prosiła go Enslerowa, która przyszła w towarzystwie Mücka, a żeby przyjął depozyt 200 zł.

Depozyt ten miał on wydać Mückowi, jeżeli Ensler w piątek lub czwartek zostanie uwolniony. Kwitu depozytowego nie wydawał. W sobotę zażądał Mück wydania owych 200 zł. poczem on dla przekonania się poszedł z nim do mieszkania Enslerów, gdzie zastał już uwolnionego Enslera. Za zezwoleniem jego i żony wydał świadek Mückowi owych 200 zł. Podczas bytności jego u Enslerów słyszał kłótnię ich z Mückem o wydanie jakiegos depozytu przez Weicha. Następnie ułożyli się, żeby złożyć u niego (u świadka) przekazową kartkę na 100 zł. wystawioną przez Enslera, która miała wydana być Mückowi, jeżeli Weich wyda depozyt Enslerom. Zważywszy, że przez długi czas nikt się po tę kartkę nie zgłaszał, deponent podał ją.

Za co te pieniądze były Mückowi dawane nie wie, sądził, że to honorarium za radę.

Następnie odczytano zeznania syna Enslerów Chaima, znajdującego się obecnie w towarzystwie bogini kawiarnianej w Ameryce. Zeznaje, że kiedy rodzice zadunucjonowali faktorów o pośrednictwo w przekupstwie, groził mu Mück, że jeżeli co zezna dostanie się na kilka lat do więzienia. O depozycie 200 zł. zeznaje tak samo jak Mayer. Stryj jego Jail po niefortunnym przekupieniu przysięgłych przez Enslerów, powiedział mu, że szkoda, iż nie udano się do niego, bo on to umie urządzać zręcznie, np. dał sędziemu przysięgłemu Mederowi 1000 zł. a tenże istotnie głosował za uwolnieniem. Powiedział mu też, że miał z tego powodu nieprzyjemności, które kosztowały go 3000 zł.

Dalej odczytuje przewodniczący zeznania rady sądowego Zotty, który w procesie Konhardta był sędzią śledczym. Zotta zeznaje, że obrońca dr. Horn starał się, żeby sprawę Konhardta wytoczono przed sąd przysięgłych. Świadek mówił nawet o tem Mehoferowi, który odpowiedział, że nie pozwoli na to. Mimo to sprawa przyszła przed przysięgłych. Mehofer żąda odczytania aktu oskarżenia i zażalenia nieważności z tego procesu dla przekonania sądu, że miał słusność. Prokurator zgadza się.

Następnie żąda M. odczytania pisma Piteya do nadprokuratorji, które nazywa „denuncjacją“, a które również traktuje o sprawie Konhardta. Prokurator sprzeciwia się temu, a trybunał uchwala odczytać akta lecz nie odczytać pisma Piteya, które bynajmniej nie jest denuncjacją lecz obowiązkiem sprawozdaniem tajnem do władzy przełożonej.

KRONIKA.

Numer wczorajszy *Kurjera* został skonfiskowany za artykuł wstępny pod tytułem: „Los nauczycieli ludowych“. Dla miejscowych abo-

mentów urządziliśmy zaraz nowe wydanie. Zamiejscowi zaś otrzymają połączone dwa numery.

Przed gimnazjum niemieckiem manifestowali wczoraj wieczorem relegowani matnrzyści swoje niezadowolnienie. Grono profesorów było właśnie zgromadzone na ostatnią konferencję, kiedy nagle pod oknami odezwały się głośnie okrzyki „Perrreat“! Z pisowni tego wykrzyku łatwo poznać do jakiej „nacji“ należeli demonstranci, a musiało ich być niemało, bo z ostatnich trzech seryj uczniów, siadających do egzaminu dojrzałości nie przeszedł ani jeden.

Dom zdrojowy w Krynicy. Komitet, powołany do oceny projektów konkursowych na budowę domu zdrojowego w Krynicy, ukończył czynności swoje dnia 17 lipca b. r., poczem pod przewodnictwem JE. Pana Namiestnika odbyło się dnia 18 1884 r. posiedzenie pomienionego komitetu, na którym z nadesłanych 24 projektów, w myśl zastrzeżeń programu z dnia 23 lutego 1884 roku l. 1404, następujące projekta jako najodpowiedniejsze i najbardziej godne nagrody uznano:

1) projekt z dewizą „Tatry“, polecony do nagrody w kwocie 1.400 złr.

2) projekt z dewizą „Ars longa vita brevis“ polecony do nagrody w kwocie 700 złr.

3) projekt pod dewizą „Szlachetne zdrowie“, polecony po nagrody w kwocie 400 złr.

Oprócz tych trzech do premjowania poleconych projektów wymienił komitet jeszcze dwa projekty, a mianowicie: z dewizą „Powietrze i światło“ i z dewizą „Sempre avanti“, które wypracowaniem swoim zasługują na wyraz uznania ze strony dyrekcji dóbr państwowych. Po zapadłej uchwale otworzono koperty, opatrzone w dewizy premjowanych projektów i dowiedziano się, że 1. projekt z dewizą „Tatry“, wypracowany przez Juliusza Niedzielskiego i Jana Zawiejskiego, architektów w Wiedniu; 2. projekt z dewizą „Ars longa vita brevis“, wypracowany przez Teodora Bach i Leopolda Simoda, architektów w Wiedniu, a 3. projekt z dewizą „Szlachetne zdrowie“, wypracowany przez Jana Dolińskiego we Lwowie.

Po dokonaniem ocenienia, nrządzono wystawę wszystkich nadesłanych projektów w sali Towarzystwa muzycznego w gmachu teatralnym. Wystawę tę można zwiedzić bezpłatnie od dnia 20 do 28 lipca b. r. od godziny 8 rano do 1 po południu, i od godziny 3 do 6 po południu.

„Ognisko“, polskie akad. Stow. w Wiedniu, przesyła nam następujące pismo:

„Polskie akad. Stow. „Ognisko“ w Wiedniu obchodzi z początkiem listopada b. r. 20-letnią rocznicę swego istnienia. Za staraniem obecnego Wydziału, który szczególnie w ubiegłym półroczu szkolnym niemało przyczynił się do rozwoju umysłowego życia i koleżeńskości między młodzieżą polską, kształcącą się w Wiedniu, zawiązał się komitet tak z obecnych jakoteż z dawnych członków „Ogniska“ celem uroczystego obchodzenia tej uroczystości. Czem „Ognisko“ było dla młodzieży polskiej od r. 1865, kiedy nasi wrogowie w kraju, a cóż dopiero w obczyźnie usilnie pracowali nad wynarodowieniem, o tem coby nie potrzeba się długo rozwodzić. Dlatego też spodziewamy się, że w listopadzie b. r. licznie zbiórą się dawni członkowie „Ogniska“, z których dziś tak wielu wybitne stanowiska zajmują; będzie to nową otuchą dla młodzieży za krajem przebywającej do wytrwania w pracy narodowej. Tymczasem uprasza się byłych członków do podania adresu swego pobytu, ażeby w stosownym czasie można zaproszenia wysłać, jakoteż udzielenia nam wiadomości z czasów założenia i pierwszych lat istnienia „Ogniska“ celem dokładnego zestawienia kroniki. Adres stowarzyszenia: „VI. Mariahilferstr. 25“. — Za komitet: *Franciszek Meissner*, prezes. — *Włodzimierz Bojariski*, sekretarz.

Kolonie wakacyjne. Kolonia wakacyjna, która we środę rano wyjechała koleją Albrechta ze Lwowa, już na stacji w Szczercu, doznała pierwszego objawn sympatji tamtejszej publiczności. Burmistrz i kierownik szkoły szczerczeckiej obdarzyli dziatwę na dworcu przekąską. W Stryju komitet dam i panów zajął się nią najserdeczniej i ucztował chłopaków sutym obiadem. Prezes Rady powiatowej br. Z. Romaszkan przybył również na dworzec i obiecał, że odwiedzi kolonię w Hucie, wraz z wiceprezesem Rady powiatowej dr. Popielem. W Synowódzku zamiast obiecanego podwieczorku podał p. Tyszownicki formalną ucztę o kilku dauiach, a cała rodzina jego wyprzedzała się w uprzejmości dla dziatwy. — W skutek nadprogramowego

dłuższego pobytu tego w Synowódzku wyżnem spóźnieło się znacznie przybycie kolonji do Huty, zatem i projektowane przyjęcie tamże musiało odpadnąć. Ulewny deszcz sprawił po drodze trochę turbacji chłopakom; kolonia dziewcząt zaś przybyła na miejsce bez najmniejszej przeszkody.

Wycieczka do Zimnej wody, którą urządza na rzecz powodzią dotkniętych p. Siedlecki w niedzielę — następcza publiczności sposobność do zabawy bardzo urozmaiconej. Oprócz przedstawienia magicznego jest w programie bardzo wiele pięknych zabaw, a mianowicie ognie sztuczne, puszczanie balonu, strzelnica itp. Wycieczka ta udać się powinna tembardziej, że deszcz wczorajszy znacznie ochłodził powietrze i podróż obiecuje być wcale przyjemną.

Dyrekcja teatru uwolniła od obowiązków z dniem 16go b. m. całą służbę teatralną na dwa miesiące feryj sezonowych — systując przytem płacę.

Zarząd Stow. młodzieży handlowej zaprasza członków do najliczniejszego zebrania się dziś o g. 4 po południu w ratuszu.

Nieprzadki. Wczoraj rano z kamienicy pod l. 2 ul. Grodzickich, wyrzucono przez okno l. piętra zwietrzałe i w alkoholu moczone wisznie na przechodzącego p. Z. W.

Wypadek. Wczoraj rano o godzinie 8. spadający odłam cegły z kamienicy p. Ballabana zranił lekko w głowę przechodzącą tamtędy pannę K.

Dia ofiar powodzi złożyli w naszej redakcji pp. Thullie 3, Ignotus 2.50.

Na herbacie u państwa H. R. zebrano na rzecz powodzią dotkniętych kwotę 20 złr., które doręczono zostaną komitetowi.

Na ręce b. komitetu ratunkowego w Krakowie nadesłał Schotter A. W. z Olomuńca 600 złr. na powodzian w Galicji.

P. Wiktor Ostawski nadesłał z Paryża 200 fr. na rzecz funduszu emerytury Towarzystwa „Rodzina”. Za ten hojny dar Wydział centralny składa szlachetnemu dawcy gorące podziękowanie.

Losowanie z fundacji ś. p. Wincentego Łedzia Ponieńskiego dla czeladników rzemieślniczych, odbyło się wczoraj. Po żałobnem nabożeństwie w kościele katedralnym za duszę ś. p. fundatora, udała się komisja, oraz czeladź do lokalu Stow. „Skafa”. Skład komisji był następujący: z łona Wydz. kraj. p. sekretarz Wolański; z Namiestnictwa p. sekr. Kraus; z łona Rady miejskiej p. Fr. Głodziński; z magistratu p. radca Stronner, i ks. Odelgiewicz. Komisja ta zasiadła w ogrodzie i rozpoczęła swą czynność o godzinie 10. Po wyciągnięciu 87 galek 88my numer wyciągnął ślusarz z kolei, Franciszek Ziemborowski, na którego padła najniższa wygrana w kwocie 414 złr. — Najwyższą kwotę 828 złr. wygrał czeladnik murarski, Michał Niżnik, mający numer 160. — Po wyciągnięciu 300 galek do godziny 1szej, komisja przerwała losowanie, udając się do wnętrza lokalu na obiad, zaś licznie zgromadzona czeladź rozprószyła się tymczasem po ogrodzie miejskim. Po południu w dalszem ciągnięciu wygrał kwotę 690 złr. czeladnik stolarski Warzyńc Barański. — Ostatnią wygraną w kwocie 582 złr. padła na stolarza, zatrudnionego w warsztacie kolejowym, Jana Ważnego.

Pieniądze wygrane wypłacono szczęśliwcom po wyciągnięciu 4tej wygranej o godzinie 6 po poł. Do losowania podawało się 886 czeladników, o 200 więcej aniżeli roku zeszłego. Między ciągnącymi zauważyliśmy niektórych czeladników, którzy są właścicielami domów, zaś ks. O. zauważył jednego właściciela sklepiku, a ci do losowania nie mieli prawa.

Podłuchana jeremjada młodej gosposi. Ach! sąsiadko moja droga — dzisiaj znowu mam zgryzotę, moja sługa — ta bezroga — wyrządziła mi zuów psotę. Bo wyobraź sobie pani, jam ra kupno ją posłała — garuiec maki jest w śmietanie, a śmietanka się skipiała; mięso czarne mi kupiła, a połowę samych kości — cierpliwość mnie opuściła, i po papie dałam w złości. Wczoraj znowu mówię grzecznie: idź do miasta moja Kasio — kup „wieprzową” dziś koniecznie, pieczeń taką lubi Stasio. I kupiła ta poczwara aż trzy kilo wieprzowiny, taka głupia, chociaż stara — nie dostrzegła węgrowiny. Ja jej także nie dostrzegła, chociaż sama przyrządzałam, wtem do kuchni Kasia wbiegła, kiedy na stół pieczeń dałam. Mówi: że „pan łyżką rzucił i obiadu kończył nie chce, mało stołu nie wywrócił” — mnie do klótni język lechce... Wpadam zaraz do pokoju i za rękę Stasia chwytam — on w najgorszym jest nastroju, o przyzwyne słodko pytam? — „Ależ Manio bój

się Boga! — mówi Stasio z kwaśną miną — chcesz mię otruć moja droga — wszak ta pieczeń z węgrowiną! — Słyszac straszne owe słowa, w tejże chwili jam zemdląła — rozboleła bardzo głowa — poczem z żalu spazmy miała. — Stasio musiał mnie przeprosić za dotkliwie te wyrazy, i jak może pani wnosić, oberwała kilka razy Kasia, za swą nieuwagę; chociaż może i niewinna, bo rozsądnie wziąć na wagę, wszak kontrola być powinna, by rzeźniczek (ze wsi) baby, zdrowe mięso sprzedawały, czuwać nad tem trzeba codziennie, by nabiał nie fałszowały. — Nam kobietom nie jest błogo, że w stołecznym naszym grodzie za śmietaną płacim drogo, z której mąka schnie na brodzie. Lub też masło kupisz sobie — pięknie z wierzchu też wygląda, baba klnie... przysięga tobie — nikt do spodu nie zagląda. Nieco później, gdy już w domu masła nieco spotrzebujesz, i chleb sobie lub też komu tem masełkiem posmarujesz — wtenczas poznasz: masło kwaśne! — przekupka cię oszukała, niech ją piorun jasny trzaśnie! — wszak do masła potaż dała... — Trzeba prośbę wnieść do Rady, by zaradzić raz już temu — komisarze dla parady! są przychylni temu złemu. Może jednak głos niewieści Prezydenta dojdzie ucha, zaprowadzi ład ten w mieście — prośbę kobiet też wysłucha i nakaze swym „Targowym”, by swą bierną do dziś rolę, raz zmienili w celu owym, i spełnili jego wolę: kontrolując — bacząc wszędzie, by oszustwa się nie działy — by przekupki w takim względzie przed „targowym” respekt miały. — Wysłuchaj raz Prezydencie! grzecznych uwag — skarg Lwowianek, a uplotą Tobie święcie z wiecznych kwiatów piękny wianek!...

Z uniwersytetu. PP. Erazm Odrowąż-Krzyszkowski, radem z Krzeszowic w W. Księstwie Krakowskiem, Jan Stefanicki, rodem z Nałusza i Stanisław Braun, rodem z Jaszczy w Galicji, otrzymali na uniwersytecie Jagiellońskim stopnie doktorów wszech nauk lekarskich; zaś Bernard Wittlin rodem z Kamionki Strumiłowej, otrzymał stopień Dra praw.

Henryk Sienkiewicz, powróciwszy z dłuższego pobytu w południowej Francji i w Ostendzie, bawił w Krakowie. Równocześnie przybył do Krakowa p. Mściśław Godlewski, redaktor „Niwy”.

Hr. Wł. Braniczki, brat zmarłego przed czterema dniami hr. Konstantego Braniczkiego, zakończył życie w Paryżu po długiej i ciężkiej chorobie, w krócej pod wrażeniem zgonu brata nastąpiło nagłe pogorszenie. Przed laty zajmował się hr. Wład. Braniczki żywo kwestją włościańską w ziemiach zabranych i głośny był zawsze z ojcowskiej opieki, jaką otaczał ludność włościańską w swych rozległych dobrach ukraińskich.

Radca dworu prof. Hochstetter umarł dnia 18go b. m. w Wielniu.

Drohobycz. Czytamy w *Gazecie Naddniestrzańskiej*: Dnia 17. czerwca odbyła się w tutejszym c. k. sądzie powiatowym rozprawa główna przeciw Chaimowi Leib Ambach z Drohobycza, który przedstawiając się w tutejszym c. k. urzędzie podatkowym na dniu 25. kwietnia t. r. za Abe Silbernera usiłował przy udziale jakiegoś drugiego młodego talmudysty dotąd nie wysłanego, który tożsamość pierwszego stwierdzał — podejść c. k. urząd podatkowy i podjąć depozyt sądowy w kwocie 14 zł. 98 ct. w. a., asygnowany do wypłaty Abie Silbernerowi uchwałą sądową z dnia 31. grudnia 1883 l. 24340 i tem narazić c. k. poborcę podatkowego na stratę. C. k. sąd skazał Chaima Leiba Ambacha na 7 dniowy areszt i koszt sądowy; zasądzony ogłosił odwołanie od wyroku.

Biała 17. lipca. Z grupy najwyższej opodatkowanych kupców i przemysłowców wybrano do Rady państwa pp: Franciszka Strzygowskiego, wł. fabrk. sukna; Jana Vogta, fabrk. sukna; Fryderyka Piecha, kupca. Wreszcie IV. Z grupy większych posiadłości wybrano pp: Kornela Chwaliboga, wł. dóbr; Antoniego Wrotnowskiego, wł. dóbr i dyrektora banku krajowego; Wincentego Iwillinga, przełożonego obsz. dworskiego; Stanisława Chmurowicza, radcę dóbr w Osieku.

Dukla 18 lipca. Dzisiejszej nocy nad ranem, wszczął się tutaj wielki pożar obok wielkiej dystylarni nafty i rozszerzył się do rana na połowę miasta. Wicher szalony. Ratunek bezsilny. Upał straszny. Wody brak. Kościół ocalony, równie dwór i budynki gospodarcze hr. Męcińskich. 300 rodzin z klasy przemysłowej i handlowej bez przytułku i chleba. Szybka pomoc pożądana.

Budzanów (na Podolu) 17 lipca. Popisy doroczne dziatwy w Młyniskach zaszczyliła swą bytno-

ścią JW. pani Paulina hr. Łosiowa, właścicielka klucza Janów, dnia 10 lipca b. r. w nowożybudowanej a przed miesiącem poświęconej szkole, świadcząc chlubnie o protektorcie oświaty, nieszczędzącej ni doborowego materiału, ni pieniędzy byle tylko w swych dobrach okazała, warunkom higienicznym odpowiadające pobydować szkoły. W wieńce i zieleń strojnej sali szkolnej świątecznie ubrana, liczna dziatwa rezolutnie na rozmaite odpowiadane pytania, czem nie tylko delegata c. k. Rady szkolnej ale nadto rodziców i zebranych gości w zupełności zadowolili, w skutek czego pani hrabina książkami i obrazkami hojnie obdarowała dzieci przyrzekając nadto zaopatrzyć ubogą dziatwę w niezbędne książki i przybory naukowe, za co prócz publicznej podziękii Zarząd szkolny składa imieniem wdzięcznej dziatwy stokrotne „mnohaja lita“ i serdeczne „Bóg zapłać. A. M. Ost. Salekiewicz, nauczyciel wydziałowy.

(?) **Kossów, 14 lipca.** Dnia wczorajszego odbyła się wycieczka towarzyska do brzeziny w Czerhaniuwce, między Kossowem i Katami, urządzona przez kossowskie Towarzystwo prawnicze na korzyść dotkniętych powodzią, w której wzięło udział przeszło 200 zaproszonych osób z Kossowa, Kut, Wyżnicy i okolicy. — Wycieczka wypadła świetnie pod każdym względem. — O godzinie 12 w południe dały strzały moździerzy z góry zamkowej w Kossowie hasło do wyjazdu uczestników. Zabawa rozpoczęła się na miejscu o godzinie 2½ po południu loterią fantową, a sprzedaż losów zajęły się uproszone panie w wystawionym na ten cel i gustownie udekorowanym pawilonie. O godzinie 5. nastąpiły na błoniach Starokuckich wyścigi koni huculskich, które były niewątpliwie najbardziej zajmującą częścią całej zabawy. Długość wyścigowego toru wynosiła 2 kilometry. Biegów odbyło się cztery. W pierwszym i drugim wzięło udział po trzy konie, w trzecim cztery, w czwartym sześć koni. — Ręczność koni i dzielność jeźdźców, jak niemniej właściwa tutejszemu ludowi malowniczość i elegancja w strojach jeźdźców i w ubraniu koni, jak najprzyjemniejsze sprawiły wrażenie. — Prócz nagród honorowych, wyznaczonych dla właścicieli najlepszych koni, otrzymali właściciele wszystkich koni stosowne upominki. Pierwsze miejsce pomiędzy wszystkimi końmi zajął dzielnością swą niewątpliwie koń Grzegorza Dewduka ze Starego Kossowa, prowadzony przez niemniej dzielnego jeźdźcę. — To też otrzymał Grzegorz Dewduka po skończonych wyścigach wieniec honorowy, podany mu przez jedną z obecnych pań. — Tłumy ludu ze wszystkich stron, zwabione wieścią o nastąpić mających wyścigach, przypatrzywały się z największym zajęciem nieznanemu dotąd widowisku i niewątpimy, że odbyte wyścigi, pierwsze w tych stronach, słynnych niegdyś z dobrych biegunów, staną się dla włościan tutejszych bodźcem do pielęgnowania dobrych koni, co dla ludu gór naszych prawdziwie stać się może źródłem bogactwa. — Po wyścigach odbyła się wspólna kolacja przy stołach, przez uczestniczące panie suto zastawionych, a następnie tańce na ułożonej pod gołem niebem podłozie w lasku oświetlonym lampionami przy dźwiękach kapeli salinarnej kossowskiej. — Pogoda sprzyjała prześliczna, zabawa, którą zakończyły sztuczne ognie, przeciągnęła się do późna, głośno objawiające się zadowolenie obecnych było powszechnem a przeznaczony dla „powodzian“ czysty dochód z wycieczki ma być jak na nasze stosunki wcale znacznym, tak, że zamierzony przez Towarzystwo prawnicze cel pod każdym względem w zupełności został osiągnięty.

Po dziewiętnastu latach wydało się morderstwo popełnione w Toni pod Ostrzeszowem. We wsi tej mieszkał niejaki Rychter, którego zastrzelił własny syn, namówiony do tego przez matkę, żyjącą ze swym małżonkiem w niezgodzie. Syn ten podburzony wówczas przez matkę, poszedł do sąsiada, poróżnił od niego fuzji, dał mu zato 3 złp. i zaczął się na ojca, a gdy tenże przechodził strzelił i ugodził go w samą głowę. Nie długo potem ów sąsiad wyniósł się do Rosji i sprawcy morderstwa wykryć nie było można. Obecnie po 19 latach powrócił on w strony ojczyste i opowiedział wszystkie szczegóły owego morderstwa. Wskutek tego aresztowano żonę zamordowanego Rychtera, syna i córkę. Syn już podobno się przyznał w więzieniu do ojcobójstwa.

Artur Görgey. Oficerowie węgierscy z r. 1848. a między innymi Klapka, chcą ogłosić deklarację oczyszczającą Görgeya od zarzutu zdrady. Zebrani przed kilku dniami w tym celu uczestnicy powsta-

nia uchwalili, że deklaracja taka jest konieczną ze względu na honor narodowy.

Franciszek Lenbach, znakomity portrecista niemiecki rozpoczął w tych dniach malować portret papieża.

Konserwowanie świeżych kwiatów. Pisma fashowe podają nowy sposób konserwowania świeżych kwiatów, wynaleziony przez belgijczyka Cornelisa. Sposób ten nowy opisują jak następuje: Kwiaty, które chce się zakonserwować wkłada się w worek papierowy, napełniony cienkim, czysto wymytym piaskiem i poddaje się go działaniu ciepłoty 40° R. Jeszcze lepszy rezultat osiągnąć można wtedy, jeżeli woreczki te zachowuje się w przestrzeni bezpowietrznej, w której znajduje się kwas siarkowy lub inna materia chłoniąca wodę. Po 10 dniach kwiaty wyschły zupełnie, wtedy więc oczyszcza się je z piasku i chowa w zamkniętych szczelnie flaszach, których dno posypane jest niegaszonym wapnem.

Pogrzeb u Indianów. Dr. Hans Meyen opowiada w swym dzienniku zajmujące szczegóły o pogrzebie u Igorrotów, plemienia indyjskiego. Będąc w La Trinidad, dowiedzieliśmy się, że w Pnchlo Tablay leży 23 dni trup dziewczyny, dla tego, ponieważ cała rodzina z nią się dotychczas nie pożegnała. W tej chwili ruszyliśmy w drogę i tuż przed Tablay w drodze spostrzegliśmy stojący pień drzewa z czaszką wołu Caraba u góry. Był to znak, że we wsi odbywa się stypa. Przed domem żałoby przykoczono z 20 Igorrotów około kup olbrzymich mięsa. Dwie czaszki zjedzonych wołów leżały obok. Ojciec zmarłej siedział na boku i patrzył bezmyślnie w płomienie oblewające kocioł. Gotowane mięso mniej im smakowało aniżeli surowe płuca, żółądek i wątroba, które pożerali wraz z solą i pieprzem chilijskim. Kobiety (a były między nimi tak piękne i białe jak najpiękniejsze Europejki) siedziały koło kotła a wszyscy milczeli. My wydrapaliśmy się po drabinie do chaty zbudowanej z surowych dylów sosnowych. Tu uderzył nas smród zgnilizny i nie dziw, bo tu leżał trup dziewczyny doprowadzony przez bezustanne wędzenie dymem do stanu mumii, ale mimo to cuchnący. Z pokoju tego zdjęliśmy fotografię. Trup nie leży zawsze tak długo, był to wypadek szczególny, bo ojciec zmarłej musi być magnatem, aby dni tyle dawać stypę. Na stypie tej, którą widzieliśmy zjedzono 3 woły, kilka koni, wieprzów, psów i wypito mnóstwo „basi“ — wódki ryżowej.

Zadawniony symptom.

— Jakże pan znajdujesz, panie konsyljarzu, stan mojej teściowej?

-- Nie najlepiej... język bardzo niedobry.

— Eh! panie konsyljarzu, jeżeli tylko język, to on już taki od lat dwudziestu.

Cholera.

W Marsyli panuje bardzo przynębiające usposobienie. Z jakie 65.000 osób opuściło miasto. Emigracja ta zdwoiła się po przekonaniu, że wszystkie dzielnice miasta nawiedzone są epidemią. W wielkich też kawiarniach dają się już ucywiać skutki epidemii. Jedna z nich miała np. do 800 franków dziennego zbioru, które obecnie zredukowały się do połowy. Są to charakterystyczne objawy. Hotele wszystkie są prawie próżne. Upał jest nieznosny, wieczorem w cieniu dochodzi gorąco jeszcze do 32 stopni. Leżarnie żelaza, młyny olejne i fabryki mydła są po większej części pozamykane i wielu kupeów wynosi się z miasta. Komunikacji i ruchu w mieście nie ma prawie wcale. To też w takich okolicznościach święto narodowe przeminęło niepostrzeżenie. Żadnej chorągwi nie wywieszono, magazyny były pozamykane i iluminacji wcale nie było. Wolne kuchnie ludowe, pourządzane w mieście, obłożone są formalnie. Ministrowie spraw wewnętrznych, robót publicznych i handlu przybyli do Marsylii w dniu 15. b. m., a prefekt miasta zdając im raport oświadczył, że 65.000 osób opuściło miasto i robotnikom zagraża bezrobocie.

W Tulonie ukonstytuował się komitet, złożony z nauczycieli i nauczycielek, który pilnuje domów nawiedzonych epidemią. Dotąd w ogóle 10.694 osób opuściło miasto. Rada sanitarna postanowiła ustawić wielki żelazny basen, który ma

być ciągle napełniony gorącą wodą i służyć publiczności do prania w nim bielizny, naczyń domowych itd. Do ostatnich ofiar cholery należy także dyrektor hotelu Marco i zakonnicę.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“

(F) Tarnów 19 lipca. Wycieczka wczorajsza do Okocimia była liczną i będzie należeć do najprzyjemniejszych. Właściciel Okocimia p. Götze sprawił nauczycielstwu przyjęcie, za które wszyscy mu wdzięczni.

Początek posiedzenia dzisiejszego o godzinie 8 z rana. Załatwiono bez dyskusji dalsze wnioski komitetu kołomyjskiego do zmiany ustawy szkolnej o prawnych stosunkach nauczycieli, a mianowicie o wymiarze pięcioleci, dodatków za kierownictwo, o płacach nauczycieli prowizorycznych, o dodatkach na pomieszkania, następnie zmiany w tyt. III. ustawy o karach dyscyplinarnych (art. 22) i w tyt. IV. o emeryturze.

Obecny na posiedzeniu dr. Józef Majer zapewnił nauczycielstwo o swej życzliwości, i przyrzekł, w sejmie popierać zapadłe w jego obecności uchwały (Grzmiące oklaski). Po oddaniu kartek na wybór prezesa i wiceprezesa, dr. Żuliński przedstawił rezolucję, dotyczącą udziału nauczycieli ludowych w kółkach rolniczych. Uchwalono bez rozpraw. Prezesem na 211 głosujących wybrany dr. Zygmunt Sawczyński 207 głosami, zastępcą prezesa na 235 głosujących wybrany dr. Gerstman jednogłośnie.

Dłuższa rozprawa wszczęła się następnie nad sposobem załatwienia uchwał wiecu, dotyczących zmiany ustawy szkolnej. Kaziemko wniósł, aby wybrać deputację do sejmiku. Sawczyński: Sejm nie ma prawa przyjmować deputacji. Żurawski wniósł wybór osobnej komisji dla ułożenia i popierania memoriału. Sawczyński oświadczył, że wybór osobnej komisji byłby wotum nieufności dla zarządu głównego. Badańczyk proponował tedy, poruczyć sprawę zarządowi głównemu, a oddziały Towarzystwa niech ją popierają petycjami. Przyjęto wniosek Badańczyka.

Z kolei p. Baranowski referował imieniem komisji wnioski członków. Między innemi uchwalono na wniosek Ringelheima, aby rząd postarał się o kształcenie nauczycieli religii możeszowej.

Przy sprawozdaniu komisji lustracyjnej przyjęto wniosek prof. Falkiewicza, aby dla zachęty redakcja *Szkół* wyznaczała remunerację nauczycielom ludowym za artykuły przesyłane do tego czasopisma. Po uchwaleniu absolutorium i budżetu, prezes zamknął posiedzenie. Po obiedzie ma się odbyć jeszcze poufna narada wiecu. Wiadomość telegraficzna o konfiskacie *Kurjera* za artykuł „o losie nauczycieli ludowych“ nadeszła wśród posiedzenia i zrobiła silne wrażenie.

Stryj, 19go lipca. Z powodu oberwania się chmury uszkodzona została kolej między Stryjem a Morszynem, skutkiem czego dyrekcja kolei Albrechta wstrzymała ruch towarowy na tej przestrzeni.

Wiadomości polityczne.

Lwów 19. lipca. Ponieważ już 34 powiatów przedłożyło wykazy szkód, poczynionych przez wylew na drogach i mostach powiatowych i gminnych i suma tych szkód wynosi 275.444 złr., a nadto szkody na drogach krajowych przenoszą 100.000 złr. i ponieważ ani powiaty ani kraj nie jest w stanie pokryć tych strat i postarać o natychmiastową odbudowę własnym kosztem, przeto Wydział krajowy wręczył dziś namiestnikowi memoriał, w którym domaga się bezzwrotnej subwencji ze skarbu państwa.

Opawa 19 lipca. Z miast wybrano na posłów następujące osobistości. W Opawie wyszedł z urny wyborczej: Rossy i Dorasil; w Cieszynie Demel; w Karniowie Sochowski; w Freudenthal: Gabriel; w Freiwaldau: Horny; w Frydku: Komarek; w Wagstadt: Pospiech; w Skoczowie: Michl; w Bielsku Haase. — Z Izby handlowej wybrany Menger i Uhlig.

Warszawa 15 lipca. Jenerał Zurow odbędzie podróż z ofiarą carską wśród bram tryumfalnych,

upiękaszonych kwiatami i wieńcami przez „wdzięcznych mieszkańców“ Powiśla. Władze powojenne nie opuszczają sposobności, by delegata petersburskiego przyjąć z należnemi honorami, by mu uprzyjemnić nudną i uciążliwą drogę po wioskach powodzią dotkniętych.

Nie wątpimy, że będzie ją miał wesołą. Mniejsza o koszt, jakie podobne zabawy za sobą pociągają, mniejsza o kontrast pomiędzy uciechą delegatów a nędzą powodzian! Wszakże ludowi trzeba wdrożyć w pamięć dobrodziejstwo cara przez nadanie podróży jego wysłannika wszelkich cech wielkiej uroczystości.

Niestety, tego rodzaju hece nie robią już silniejszego wrażenia. Widzieliśmy ich już tyle i dla tylu różnorodnych dygnitarzy, że doprawdy ciekawość bierze, co też wymyśli dowcip urzędniczy dla godnego przyjęcia samego cara? A przyjazd jego jest już bliskim. Car zabawi w Warszawie niedługo, dłużej w Skierniewicach, gdzie się odbędzie wielkie polowanie. Na te przygotowania recepcyjne wyznaczono poważną sumę 30 tysięcy rubli!

Z powodu ostatnich aresztowań socjalistycznych złośliwi utrzymują, że policja warszawska nadaremnie usiłuje zabezpieczyć pobyt spokojny carowi w Warszawie, że sieć knońców nihilistycznych została zarzucona aż po Wisłę. Doprawdy, jeżeli nihilizm rosyjski znajduje swoich zwolenników pośród sędziów pokoju, jak o tem przekonywa aresztowanie Bardowskiego, jeżeli gnieździ się w armii i kancelariach urzędowych, to w istocie policja warszawska często musi powtarzać sobie przypowieść: nie ma dnia ani godziny... Spiskujących studentów łatwo wyłapać, ale zadenuncjować i aresztować wysokich przedstawicieli władzy, rzecz to nieco trudniejsza. To też jeden z urzędników policji śledczej dowcipnie się odezwał, że najwłaściwiej byłoby dać dymisję wszystkim urzędnikom rosyjskim, wysłać ich z Kongresówki, a pozostałe po nich posady na czas pobytu carskiego obsadzić Polakami, byłby to skuteczny środek zabezpieczenia spokoju i usunięcia tej trwogi, w jakiej władze rosyjskie pozostawać będą. O ile to bon mot szpiega jest słuszne, nie pora dziś roztrząsać. To pewna jednak, że wśród Polaków bezpieczeństwo głów ukoronowanych, choćby nieprzyjacielskich, jest zapewnione. Aleć Polska dzisiejsza nie w polskich spoczywa rękach!

Co do aresztowania Bardowskiego nastąpiło ono skutkiem wskazówek z Petersburga, gdzie aresztowano jego brata. Opowiadają, że B., który teraz właśnie zmieniał mieszkanie, przeprowadzili ajenci tajnej policji osięgając w ten sposób tajemnicę jego wari politycznej. Ile w tem prawdy, nie wiadomo. W ogóle bowiem cały szereg aresztowań ostatnich czasów jest wielce charakterystyczny. W mieście o aresztowaniach nie nie wiadomo, głuche tylko o nich krząta wieści, nie dla tego, by policja i żandarmi zręcznie ukrywali swoje czynności, lecz dla tego, że aresztowani nie należą do społeczeństwa, że z ogółem mieszkańców nie łączą ich żadne nici. W ten sposób tylko pojąć możemy ten dziwny i wyjątkowy fakt, że w tak plotkarskim mieście jak Warszawa, wypadki nihilistyczne głuchem przebrzmiewają echem.

Warszawa, 19go lipca. Podróż cara do Warszawy została stanowczo zaniechana.

Wiedeń 18 lipca. Znana sprawa Juszczyńskiego przybiera bardzo niepomysłny i drażliwy kierunek. Nietylko tutejsza Kolonia polska, ale także wszyscy prawnicy niemieccy, do których uszu doszły najnowsze fazy tej sprawy nieposiadają się ze zdziwienia. Sędzia śledczy, von Sickinger, niedozwolił dr. Emilowi Frischauerowi, znanemu tutejszemu adwokatowi, do którego znajomi Juszczyńskiego udali się z prośbą o pomoc prawną, widzieć ani wogóle skomunikować się w w jakikolwiek sposób z Juszczyńskim. Oświadczył, że on w ogóle na użycie żadnych środków prawnych niedozwoli. Odmówił nadto wszelkich wyjaśnień nawet co do jakości zarzuconej Juszczyńskiemu przez Rosję zbrodni. Dowiaduje się, że Sickinger postawił już wniosek na jego wydanie. Juszczyński, jak twierdzą znajomi odwiedzający go w więzieniu tutejszego sądu krajowego, niema ani pojęcia o niebezpieczeństwie, jakie mu grozi, a nierozumiejąc przesłuchującego go w języku niemieckim Sickingera, nie może się od czynionych mu zarzutów wcale obronić.

Londyn 19. lipca. (Posiedzenie Izby postów). Gladstone wyraża nadzieję, że posiedzenie konferencji odbędzie się we wtorek. Fitzmaurice donosi, że jak w Suakim pielgrzymi, którzy Chartum dnia 12. czerwca opuścili, opowiadają, Chartum ma poddostatkiem żywności a w pobliżu mało snuje się Arabów. Według innych wiadomości, Gordon niepokoi powstańców za pomocą parowca w kilka dział uzbrojonego.

Dżemil basza kazał schwycić nowego proroka, Mahdiego syryjskiego, szejka Mohameda el-Sulejman, który pojawił się z 500 jeźdźców pod Gisch-el-Schoght i pustoszył okolice. Nowy Mahdi otoczony, musiał się poddać i prawdopodobnie przypłaci awanturniczość swoją życiem.

Placono za pszenicę żółtą w wadze 100 kilogramów od 9.50 do 10.25 złr.; czerwoną od 9.75 do 10.40 złr.; białą od 9.90 do 10.50 złr.; żyto piękne od 8.50 do 8.65 złr.; poślednie od 8.25 do 8.50 złr.; jęczmień piękny od 8.50 do 9.25 złr.; pośledni od 8.— do 8.50 złr.; owies od 8.90 do 9.25 złr.; groch od 9.50 do 12.50 złr.; fasolę od 10.— do 13.50 złr.; kukurudzę od 7.50 do 7.80 złr.; proso od 7.— do 7.75 złr. jagły od 12.— do 14.— złr.; tatarkę od 8.— do 9.— złr.; rzepak od 11.25 do 12.— złr.; koniczyne czerwoną od —.— do —.— złr.; białą od —.— do —.— złr.; wykę od 7.30 do 7.75 złr.

Nafta. Wiedeń 19go lipca: 13.75 do 14.—. Brama 7.40 do —.— Hamburg: 7.40 na lipiec 7.40— na sierpień-grudzień 7.70. Antwerpja: na lipiec 18.—. Newy-York: 7.⁵/₈. Filadelfja 7.¹/₄.

Wiedeń d. 19. lipca 1884.		
(godz. 5 m. 10 wieczorem).		
Akce kredytowe	300 30	306 40
Akce kolei Karola Ludwika	278 50	278 24
Renta papierowa	81 07	80 14
Listy hipoteczne galicyjskie 6 proc.	102 80	103 80
Listy gal. Banku włosiańsk. 6 proc.	00 00	00 00
Napoleondory	9 67	8 68
Uposażenie: silne		
Berlin, d. 19 lipca 1884.		
(godz. 5 m. 50 po poł.)		
Rosyjski rubel papierowy	204 90	204 80
Akce austr. kredytowe	506 —	507 50
Akce kolei Karola Ludwika	244 50	246 —
Austriackie banknoty	167 70	116 20

Obiad tańszy. Rosół z grzankami. Placek drożdżowy z wiszniami. Sztuka mięsa z sosem agrestowym.

Pożyczka krajowa z roku 1883
najtaniej w kantorze wymiany (221)

SOKAL i LILIEN

LICYTACJA

(z wolnej ręki)

[334]

sprzętów domowych i roślin z cieplarni odbędzie się we dworze w Lubieńcach obok Stryja dnia 21 lipca o godz. 10 rano.

!UWIADOMIENIE!

z dniem 1 lipca 1884 — opuścił prasę bogato illustrowany cennik

głównego magazynu broni

Alfreda Dzikowskiego

ulica Karola Ludwika 1. 1 we Lwowie

wiele nowości z działu myślistwa

— ceny znacznie tańsze jak przedtem —

Cenniki odeślam na żądanie franco i gratis.

KROPLE CUDOWNE

od bólu zębów

wyróbu

apteki J. L. WISŁOCKIEGO w Jarosławiu,

uśmierzają ból zębów natychmiastowo, nawet w wypadkach, gdzie wszystkie inne zastosowane środki bezskuteczne okazały.

Dostać można w aptekach:

Brzeżany Wny Durst. Brzeżany Wny Łobos, Brody Wny Kulak, Ciekowice Wny Zopoth, Czortków Wny Noss, Husiatyn Wny Czerski, Drohobycz Wny Raczk, Kamionka str. Wny Piepes, Kopeczyńce Wny Znamirowski Kołomyja Wny Sidorowicz i Wł. Dąbrowski mag. farm. Kossowa Wny Bursa, Monasterzyska Wny Motrycz, Podhajce Wny Karzykiewicz, Podwołoczyska Wny Schneider, Stanisławów Wny Bell, Stryj Wny Chalbarany, Sambor Wny Aleksiewicz, Sokal Wny Wysocki, Tłuste Wny Swiderski, Trembowla Wny Lipnicki, Tyśmienica Wny Koburowski, Tłumacz Wny Szałkowski, Wadowice Wny Kurowski, Wąreż Krzywobłocki, Zbaraż Wny Kruh, Złoczów Wny Pettesch, Żółkiew Wny Dadlec, Żalozce Wny Malkowski.

Bosnia: Trawniki, Wny Bardasch. [314]

MAGAZYN NOWOŚCI

E. Machayskiego

we Lwowie plac Marjański

poleca

Najmodniejsze **PARASOLKI** w wielkim wyborze po zł. 1.75, 2, 4, 6, 8, do najbogatszych.

ENTOU CAS

po zł. 5.50 et., 6.50 et., i tak dalej. Dla dam najmodniejsze konfekcje to jest:

Rotondy angielskie po zł. 22, 24, 26 i t. d.

Plaszczki i paletoty w najnowszym fasonach po 18, 22, 24 i t. d.

Paletotki i dolmany cachmirowe i jedwabne ubierane koronkami i jetami po zł. 22, 24, 30, 45, oraz nowe Jersey (Tricot).

Prochowce dla pań angielskie po zł. 15 i 18.

Kapelusze ubierane filcowe po zł. 6.50 i 7.50 et.

Echarpes i chusteczki sznelowe w najmodniejszych kolorach po zł. 6.50, 10.50 i 14.00.

GORSETY francuskie po 6 zł

Wielki wybór **WACHLARZY** modnych po zł. 1.50, 2, 3 do najbogatszych.

Rękawiczki gładkie i duńskie o 3ch i 4ch guzikach po zł. 1.50. długie po 2 zł.

Krawaty, kokardy, pancerze, chustki batystowe, plety i szale himalaya w wielkim wyborze, kufry, torby i kuferki do podróży.

Wielki wybór **PERFUMERJI** francuskiej i angielskiej, oraz wody kolońskiej w flaszach po 50 et., 1 zł. i 1 zł. 50 et.

CENY NIZKIE

bardzo przystępne. [319]

We wszystkich księgarniach

do nabycia

Złamane serca

POWIEŚĆ przez

JÓZEFA ROGOSZA

Cena za 2 tomy 3.50

L. 606/83.

pr.

KONKURS

Na podstawie uchwały Reprezentacji król. st. miast Lwowa ogłasza Magistrat niniejszym konkurs na dwie nowe kreowane posady przy miejskim urzędzie budowniczym, miastowicie na posadę:

1). **inżyniera** w IV. randze etatu służby miejskiej roczną płacą 1.200. złr. w. a. i kwaterowem 300 złr. w. a. tudzież dwoma dodatkami pięcioletnimi rocznie po 100. złr. w. a.

2). **adjunkta** w V. randze z roczną płacą 900. złr. w. a. kwaterowem 240. złr. w. a. i pięcioletniem rocznie po 100. złr. w. a.

Od kandydatów na powyższe posady wymaga się ukończonych studjów technicznych, bądź na instytutach politechnicznych w Państwie, bądź za granicą na równorzędnych instytutach publicznych, tudzież dowodu odbytego z dobrym postępem egzaminu państwowego, — w Państwie względnie za granicą przepisane.

Ubiegający się o powyższe posady winni nadto nadmienić, czyli i w jakim stopniu z urzędnikami Magistratu są spokrewnieni lub spowinowaceni.

Podania zaopatrzone wymaganymi dowodami, również dowodem, dotychczasowego zatrudnienia, — należy wnieść we właściwej drodze do Prezydium Magistratu w terminie **do 15 Sierpnia r. b.**

Od Prezydium Magistratu król. stoł. sta. mia

(316)

Lwów, dnia 3go lipca 1884 r.

L. 8280/84.

Ogłoszenie.

Niniejszem podaje się do wiadomości, że nowo urządzony **Zakład hydropatyczny w Krynicy** dnia 20 lipca 1884 otwartym i do publicznego użytku oddanym zostanie.

Lwów dnia 16 lipca 1884.

C. k. Dyrekcja lasów i domen.

Ogłoszenia drobne mogą być z adresem lub bez niego i tylko dzień po dniu podawane. Wszelkich informacji dostarcza bezpłatnie Administracja ulica Akademicka 1. 3, od 8 do 12 godz. rano.

Drobne Ogłoszenia

Cena jednego ogłoszenia do 6 wierszy 20 et.

Listy znaczone literami lub cyframi przyjmują się i wydają za okazaniem biletu inscratowego. Na żądanie Inseraty układa Administracja.

Doniesienia rozmaite.

Gruntownie, szybko, bez przerwy zatrudnienia i podseisłą dyskrecją leczy choroby syfilistyczne i skórne, tudzież wszelkie następstwa nadużyte lat młodszych. Specjalista do chorób syfilistycznych i skórnych pr. lekarz Medyc. Chirurg i Akuszer **Jan Kurpiel** przy ulicy Wawowej 1. 3. Ordynuje od godziny pół do 10, do 12 przed południem; od 2 do pół do 6 po południu. Zamiejscowym udziela rady listownie i wysyła lekarstwa. (1620)

Jeż zupełnie oswojony, jest tani do nabycia. Bliższa wiadomość w Adm. „Kurjera“.

Przy ulicy Ossolińskich nr. 8 Leona Sapałczyńska udziela naukę francuskiego kroju sukien z całą umiejętnością poleca się względem szanownej publiczności. (186)

Posady i zatrudnienia.

Ekspedytor pocztowy i telegrafista poszukuje natychmiast umieszczenia lub Administracji. Oferty prosi „Administrator“ Szczerowice koło Brodów. (773)

Poszukuje się nauczyciela na dłuższy czas do 1 chłopca ze szkół ludowych do Królestwa. Bliższa wiadomość pod adresem P. Korpaczynski w Namiestnictwie, Departament VIII/3e między godz. 9 a 1.

Sluchacz politechniki szuka zajęcia na czas wakacji na wsi lub w mieście bądź to jako nauczyciel domowy, bądź jako rysownik, geometra lub przy prowadzeniu budowy. Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Adm. „Kurjera“ lit. A. B. [782]

Młoda Polka posiadająca muzykę, język francuski, niemiecki, robotki i początki ruskiego, szuka posady od 15 sierpnia jako towarzysząca lub nauczycielka. Łaskawe oferty pod adresem J. P. w Zielonej poczcie Grymałów [784]

Uczeń z 7 klasy gimnazjalnej poszukuje lekcji przez czas wakacji dla uczni z niższych klas gimnazjalnych — w mieście lub na prowincji. Zgłoszenia przyjmuje Adm. „Kurjera“ [785]

Uczeń ukończony, VIII klasy gimnazjalnej, poszukuje lekcji, bądź to na czas wakacji, bądź na dłuższy przeciąg czasu, w mieście lub na prowincji. Bliższa wiadomość M. K. ukończony uczeń VIII klasy gimn. ul. Garncarska 1. 24 w mieście [Lwów]. [788]

Młodzieniec z wyższych realnych lub gimnazjalnych szkół dobrze obczany z językiem polskim i niemieckim, z dobrymi świadectwami znajdzie zatrudnienie w kantorze. Zgłosić się winien u firmy A. Werner we Lwowie. [790]

Nauczycielka egzaminowana, posiadająca język francuski, niemiecki i muzykę życzę sobie zaraz objąć pracę do jednej lub dwóch panieneczek lub jako towarzysząca gdyż i domem zarządzić potrafi. Adres: Adm. „Kurjera“ Z. [789]

Kupno i sprzedaż.

Aparat fotograficzny z wszelkimi przyborami i instrukcją do zdejmuwania fotografii jest do nabycia ul. Piekarska 1. 8 u odźwierzynego [787]

Kasy ogniotrwałe z amerykańskimi zamkami i zasuwami (Pasquillriegel) elegancko i wyborne wykonane, takie, jak dostarczył dla Magistratu lwowskiego, sprzedaje najtaniej. **Simon Degen** ul. Wawowa 1. 19 (624)

Realność składająca się z 2 domów parterowych w otwartym i zdrowym miejscu położona, z placem pod budowę, z dużym ogrodem z wszelkimi wygodami gospodarskimi za cenę 7.500 złr. jest zaraz do sprzedania. Wiadomość u właściciela na miejscu, ul. Piekarska liczbą 61. [348]

Mieszkania i sklepy.

2 i 3 pokoje zaraz do wynajęcia przy ul. Kraszewskiego 1. 25 (778)

2 pokoje frontowe z kuchnią, strychem i piwnicą zaraz do wynajęcia ul. Sapiehy 1. 5. [naprzeciw M. Magdaleny]. [772]

2 umeblowane frontowe pokoje z wiktorem domowym przy ulicy Brygidzkiej 1. 1 w parterze na lewo. [767]

3 pokoje przedpokój, nyża etc. na I piętrze ul. Kurnicka 1. 3 do wynajęcia od 1 września. Wiadomości udziela dozorca domu tamże. (792)

Łownie pomieszczenia w Hosińsku wielkim zaraz do wynajęcia. Bliższa wiadomość powziąć można w handlu Wgo P. St. Markiewicza we Lwowie. [782]

Do wynajęcia od 1 września. 5 lub 6 pokoi, kuchnia, jeden pokój dla służby etc. na I piętrze przy ul. Kurnickiej 1. 5a. Wiadomości udziela dozorca domu przy ul. Kurnickiej 1. 3. (791)

Przy ul. Kurkowej 1. 9 w willi znajdują się w parterze 4 lub 5 pokoi z przynależnościami na lato do najęcia. [761]

Pokój umeblowany z wiktorem domowym, osobnem wejściem przy ulicy Brygidzkiej Nr. 1 w parterze na lewo. (766)

Do wynajęcia.

W domu Karola Wernera spadkobierców przy ulicy Czarneckiego 1, 12 obok gmachu c. k. Namiestnictwa zaraz, w oficy-nach na I piętrze 3 pokoje, 2 łażki, kuchnia, strych i piwnica od 1 sierpnia. [597]

Prywatna korespondencja.

Do jasno-włosej Joasi w mleczarni.

Mała dziewczynko, ty jasno-włosa, Ja gdy się patrzę w twoje oczeczka, W te jasno-modre — i w ustek słodkich twych koraleta, To zdaje mi się że to niebiosy.... Że to kolory są tam obłoczne, Że to na niebie gwiazdki uroczne! O! tyś zapewne z przedniebia uciekła, I czar zabrałaś niebian i wdzięki O! ty gracyjko, co swe piosenki Rozlewasz w ponurem lokalu piekła, Powiedz, dla czego tęsknisz samotnie Z kwiatkami, z gwiazdkami — zawsze [ulotnie]

WARUS.

Wydawca: **Wojciech Maniecki.**

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: **Rewakowicz Henryk.**

Drukarnia „Kurjera Lwowskiego“.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego”.

(F) Tarnów 18 lipca. (Drugie posiedzenie zjazdu Tow. pedagogicznego.) Po odsłonięciu pomnika Brodzińskiego, podczas czego dr. Sawczyński miał mowę, odbyło się wczoraj poufne zgromadzenie dla usunięcia pozornego rozdwojenia w sprawie reform ustawy szkolnej. Dzisiejsze posiedzenie rozpoczęło się o godz. 8 z rana. Kilka telegramów z Czech przyjęto z zapalem. Przystąpiono do dalszych obrad nad referatem Kawalec o zmianie stosunków prawnych stanu nauczycielskiego. Dwernicki z Kołomyi skonstruował zgodność Komitetu kołomyjskiego z towarzystwem. Wniosek wczorajszy o przekazanie sprawy zarządowi głównemu lub komisji został uchylony. Uchwalono potem zmiany o mianowaniu tymczasowych nauczycieli bez dyskusji. Nastąpiła rozprawa nad zmianą proponowaną do art. 9 ustawy. Według wniosku komitetu kołomyjskiego nauczycielki nie powinny pod żadnym warunkiem zajmować posad w szkołach męzkich, w szkołach zaś mieszanych żadnej posady samoistnej, a kierownictwo w szkołach żeńskich począwszy od 5 klasowych ma być powierzane tylko nauczycielom.

Przeciwko temu wystąpiła p. Weisławska, profesorka z Tarnowa, z doskonałym motywowaniem, wykazując, że społeczeństwo niezawodnie najpraktyczniejsze, jak Stany Zjednoczone, porucza wychowanie elementarne w ręce kobiet.

Na chwilę musiano przerwać obrady z powodu alarmu pożarnego. Na szczęście był to tylko ogień kominowy na przedmieściu, który natychmiast stłumiono. Po przerwie mówił Starzecki ze Lwowa przeciwko projektowi. Na wniosek Pajaka z Krakowa zamknięto dyskusję. Jeneralny mowca Tokarski ze Stanisławowa broniąc wniosku komitetu, przystawał jedynie na wykreślenie zastrzeżenia końcowego o kierownictwie. Benoni wymownie skrytykował wniosek komitetu i wniósł przejście po porządku dziennego (Oklaski). Referent nie kusił się dalej o obronę wniosku i odstąpił od niego, jakoteż od proponowanej w art. 21 zmiany, aby nauczycielki pobierały tylko 75 proc. płacy nauczyciela. (Wrzawa).

W imieniu komitetu zażądał Żurakowski przerwania rozpraw dla porozumienia się. Po przerwie oświadczył referent, że komitet nie zgadza się na jego odstąpienie od wniosków wspomnianych. Nastąpiło tedy głosowanie, w którym propozycja komitetu utrzymała się małą większością. (Objawy niezadowolenia, wrzawa i zamieszanie). Zgodzono się wreszcie powtórzyć głosowanie jutro.

Nastąpił referat o podwyższeniu płacy. Referent zbijał skrupuły o rzekomem ubóstwie kraju i wykazywał, że może być mowa jedynie o bogactwach źle użytych. Urzędnikom dawno już

podwyższono płace. Ustawa państwowa ustanowiła zasadę, iż płaca nauczycielska powinna być taką, aby rodzinę przyzwoicie można utrzymać. Bukowina wyprzedziła Galicję i uregulowała już tę sprawę.

Bez dyskusji uchwalono jednogłośnie na wniosek Zimmermana ze Lwowa I klasę płacy w wysokości 900, II klasę 700, III klasę 600, IV klasę 450 zł., odmiennie od wniosku komitetu, który wnosił 800, 650, 500 i 400 zł. Koniec posiedzenia o godz. 12 w południe.

Stryj 18 lipca. Komunikacja kolejowa między Stryjem a Drohobyczem przywrócona. Od dziś kursują pociągi znowu regularnie.

Wiedeń 15 lipca. Krąży pogłoska, że wkrótce zniesiony zostanie stan wyjątkowy w Wiedniu i okolicy.

Temeswar 18 lipca. Wczoraj był w Reszycy wypadek śmierci na cholere. Lekarza skonstruowali, że była to cholera lokalna.

Paryż 18 lipca. W Tulonie i Marsylii cholera ciągle zabiera liczne ofiary. O pojedynczych wypadkach donoszą z Nantes i Bethune.

Bukareszt 18 lipca. Niemiecki następca tronu przybędzie tu w jesieni rewizytując króla Karola za zeszłoroczne jego odwiedziny w Berlinie.

Prokurator przed sądem.

(Ciąg dalszy)

Na tem odroczone rozprawę do popołudnia.

Dr. Haczek zeznaje jeszcze w sprawie „Kunst-pauzy“ tak samo jak poprzedni świadkowie, po dejrzenia jednak nie powziął żadnego.

Świadek Baruch Schaetz, lat 58, izraelita, żonaty, dzierżawca w konkursie, był w śledztwie o sprzeniewierzenie, obecnie uwolniony ale sprawa jest w rekursie w najwyższym trybunale.

Obronca żąda zaprzysiężenia, bo świadek nie jest już w śledztwie. Prokurator sprzeciwia się. Trybunał udaje się na ustęp i uchwała świadka Schaetza nie zaprzysięż, albowiem jeżeli ktoś został uwolniony a prokuratorja wniosła nieważność, to jest tak, jak gdyby był w śledztwie, a więc paragraf 117 l. 1 musi być zastosowany.

Świadek zeznaje, że będąc oskarżonym miał jako obrońcę dra Haczka. Kiedy chodziło o odroczenie rozprawy nie mówił Haczekowi nic takiego coby wskazywało, że M. wziął pieniądze; Haczek się myli, jeżeli tak mówi. Po przedstawieniu zeznań Haczka obstaje przecież przy tem zeznaniu. Przewodniczący napomina go, żeby prawdę mówił, bo trudno przypuścić, żeby dr. Haczek bez powodu kłamał. Schaetz powtarza stanowczo, że wcale z Haczkiem nie mówił, i w ogóle o żadnem przekupstwie nie słyszał. Następuje konfrontacja z Haczkiem, który oświadcza, że kiedy

miał być u Białokórskiego przesłuchany od razu domyślał się, co ma zeznać o rozmowie z Schoetzem, wiedząc o tem i inni adwokaci, którzy słyszeli jak to powiedział. Dr. Haczek powtarza Schaetzowi w oczy całą rozmowę i najdrobniejsze okoliczności. Schaetz mówi, że to wszystko nieprawda. Dr. Haczek przedstawia Schaetzowi, że będąc u niego w kancelarii rozmawiał z nim o tem — Schaetz i temu zaprzecza. Haczek powołuje się na dra Atlasa. Dr. Atlas wchodzi i po zaprzysiężeniu zeznaje: przy rozprawie Enslerowskiej bronił Krajczyckiego. O konferencji Sokala z Mehoferem słyszał. Zeznanie Haczka o tem co mówił po otrzymaniu wezwania potwierdza w zupełności i bardzo szczegółowo.

Przewodniczący przywołuje znów Schaetza i przedstawia mu raz jeszcze, że Haczek nie może mieć żadnego celu zeznając o rozmowie, w której Schaetz miał mu wspomnieć, iż M. został przekupiony. Kiedy Schaetz i teraz uporcezywie dawne zeznanie podtrzymuje, powstaje prokurator i prosi, żeby wysoki trybunał uchwalił na podstawie § 278 p. k. przerwać rozprawę Mehofera i przeprowadzić natychmiast przeciw Schaetzowi rozprawę o oszustwo z § 199 l. a. przez fałszywe świadectwo. Ewentualnie prosi prokurator o zarządzenie śledztwa wstępnego. Po długiej naradzie uchwalił trybunał przeprowadzić rozprawę, przy której, jak to podaliśmy wczoraj, Schaetz został uwolniony.

Wchodzi następny świadek Maksymiljan Chlebiak, zastępca prokuratorji w Czerniowcach, były podwładny Mehofera. Chlebiak zeznaje z wielką restrykcją i opowiada na wstępie nieskończenie długą historię jakiegoś procesu, która jak się wreszcie pokazało z procesem M. nie a nie ma wspólnego. O swoim byłym szefie wyraża się z wielką dewocją i uszanowaniem. W urzędowaniu nigdy nie zauważył nic zdrożnego. O Mücku słyszał ciągle, ale na zapytanie przewodniczącego czy w połączeniu z M. powiada „broń Boże“. Z zeznań tego świadka, które przewodniczący z nie-małą trudnością wydobywa, wynika, że Mück był w jego oczach jakimś „bete noir“, o którym porządny urzędnik nawet mówić nie powinien. Razu jednego znalazł na biurku szefa znaną już kartkę z napisem „Mic“ i wtedy przeszło mu przez głowę podejrzenie, którego się jednak obecnie wstydzi, gdyż wie już że to „Mic“ znaczyło „Miculi“.

Wstęp do pokoju M. był dla podwładnych zawsze wolny, chociaż nawet ktoś tam był; M. nigdy i w żadnym procesie nie narzucał urzędnikom zdania, które sprzeciwiało by się logice lub obowiązującym przepisom.

Piąty dzień rozprawy. W dalszem przesłuchaniu Chlebiak opowiada nasamprzód, że widząc kartkę z napisem „Mic“ z początku myślał o jakimś Michalskim. Badany ściślej przyznaje że myślał o Mücku, ale nie umie czy nie chce wy-

Z wystawy dzieł sztuki.

I.

Ciągle jeszcze przechodzą nowe obrazy na wystawę w auli politechnicznej i dlatego trudno rozpocząć przegląd systematyczny naszego salonu. Możliwa jest tylko wędrówka bez ułożonego z góry planu, w której tylko subiektywne wrażenie wpływać na nas będzie. A jeżeli ten wzgląd przedewszystkiem kierować będzie nami w wyborze, to trudno zacząć od czego innego jak od pejzażów, górujących na wystawie i liczbą i doborem.

Zaczynamy od Brochockiego, albowiem „z wieku i z urzędu“ należy mu się pierwszeństwo. Znakomity pejzażysta wystawił rzecz tylko jedną, ale malowaną tak znakomicie, że trudno oko oderwać od tej jego „Zagrody wiejskiej“, w której plan dalszy jest równie arcydzielnie trzymany jak plan pierwszy i w której tyle wiejskiego prawdziwie uroku i powietrza. Dwie chatki pochylone starościami stanęły na przodzie, koło nich stoi wóz chłopski i rozmawiają dwaj gazdowie. Kompozycja prosta, naiwna, ale jak wykonana! Obie chaty ze strzechami mechem okrytymi, droga błotnista i plan dalszy pełen świeżego powietrza, oto zalety tego obrazka, który niema nie sobie równego na wystawie.

Obok niego stanąć może chyba piękna kompozycja Streita, u którego również pejzaż pierw-

sze zajmuje miejsce, jakkolwiek obraz cały nosi tytuł „Ostatnia krowa“. Grupa, ustawiona na pierwszym planie a złożona z chłopów, krówki mizernej żyda arendarza, wydzierającego chłopowi ostatni dobytek, jest pełna charakterystyki i pod względem miniaturowego wykończenia pojedynczych figur zasługuje na widzenie, a przecież główną charakterystyką obrazu jest pejzaż, oddający znakomicie przymrozek wieczorny po odwilży i śnieg puchowy obciągnięty z wierzchu skorupą lodową, a oświetlony efektownie refleksami zachodzącego słońca. W obrazku tym żyje wszystko i porusza się, a jeżeli pierwsza grupa ze względu na wykończenie zasługuje na uwagę prawdziwego znawcy, to i laika zajmie z pewnością druga grupa przed karczmą, wśród której stoi chłop z rwącym się ze sznurka wieprzem, tudzież dziewczyna, pędząca stado gęsi ruchliwych i gęgających. Tu łączy się nadzwyczajna umiejętność z poczuciem natury i poczuciem wszystkich tajemnic perspektywy powietrznej.

Bardzo piękny krajobraz nadesłał także znakomity nasz pejzażysta Aleksander Świeszewski, a tym razem, co mu się rzadko zdarza, wybrał on sobie temat swojski. Obraz jego przedstawia „Noc z nad brzegów Gopła“, a jest w tej nocy oddana jakaś dziwna cisza i tęsknota, stanowiąca charakter naszych rodzimych widoków. Szmata wody i nieba, brzeg widny w oddali, oto cały temat pejzażu. Ale malarz umiał znaleźć wdzięk w tej prostocie, a oświełszy widok księżycem

i rzuciwszy odbłaski tego światła na jezioro, ożywił całość i nadał malowidłu tem samem urok dalekiej perspektywy.

Obok wymienionych nadesłał także trzy nowe pejzaże Roman Kochanowski, Wł. Malecki i kilku innych.

Maleckiego „Pod lasem“, odznacza się naturalną zielonością i charakterystyką wyborną drzew, ale grzeszy pontekad niedbale rysowaną sztafą; pejzaże Kochanowskiego, mającego poczucie delikatne typowych widoków naszego kraju zachwycają każdego właśnie tą dobrze odczuta swojskością, dowodzącą wielkiego umiłowania ojczystego kraju, ale rażą również mylnym rysunkiem figur, że wymieniamy tu tylko fatalnie narysowaną postać nagiej niewiasty, niby Najady w „Źródle leśnem“, tudzież olbrzymiego kogutana drugim planie w „Krajobrazie z naszych okolic“. Zresztą p. Kochanowskiemu oddajemy cześć wszelką. Jego „Brzeg lasu“ jest pejzażem pełnym wdzięku i charakterystyki, pejzaż w „Źródle leśnem“ świetnie jest malowany, a typowe wierzby w „Krajobrazie“ są jakby wykradzione naturze, ale na tem koniec. P. Kochanowski niema usposobienia do kompozycji figuralnych i powinien się ograniczyć li tylko na pejzażach.

Skoro już o pejzażach mowa wymienimy resztę krajobrazów. O kilku poprzednich rozpisaaliśmy się obszerniej, resztę możemy zbyć krócej. Przedewszystkiem więc zanotujemy, że dawny a dobry nasz znajomy pan H. Grabiński nadesłał

tłumaczyć dla czego kartkę schował do kieszeni.

Przewodniczący: W śledztwie mówiłeś pan, że głośno mówiono nawet w kasynie i urzędzie że M. jest w tej sprawie interesowany.

Chlebek wreszcie decyduje się na zeznanie, że w istocie w skutek znalezienia tej karteczki powziął jakieś niejasne podejrzenie przeciw M. W ogóle słyszał świadek często z okazji niespodziewanych wyników rozpraw słowa „Mück war dabei“ i t. p. ale bał się przypuścić coś złego o swym przełożonym i nie chciał takich rzeczy słuchać. W sprawie Enslerowskiej był referentem i odbywał narady z szefem i z kolegami czy śledztwo ma się prowadzić w kierunku kradzieży czy oszustwa.

P. Czy po przeczytaniu aktów powziąłeś pan sam przekonanie, że tu rozchodzi się o oszustwo, czy M. to panu powiedział?

Chlebek. Ja sam mówiłem początkowo, że to oszustwo, ale później zdecydowałem się uczynić wniosek o kradzież, jak do tego przyszło jestto wewnętrzna rzecz urzędowa, o której nie wiem czy mam mówić?

Prokurator. To nie jest żadną tajemnicą urzędową. W tem miejscu wzywa P. świadka, żeby spróbował mówić po niemiecku, gdyż po polsku wyraża się nader bałamutnie. Świadek mówi dalej po niemiecku, ale o ile można jeszcze bałamutniej.

Przewodniczący okazuje referat Chlebika, w którym wniosek o kradzież przekreślony i umieszczona uwaga „Wniosek proszę postawić o oszustwo — Mehofer“. „Naówczas miał M. pisać powyższe słowa powiedzieć Chlebekowi że czyni to dla jego pokrycia „zu Ihrer Deckung“. M. mówi, że nie przypomina sobie tego wyrażenia.

Na dalsze pytania opowiada Chlebek, iż nie przyszło mu wtedy na myśl, że przy wniosku o oszustwo wszystko zależy od poszkodowanego, (Jakubowicza), który gdyby się z Enslerem zgodził potrzebował tylko przedstawić wszystko jako omyłkę rachunkową, by spowodować uwolnienie oskarżonych.

Już po zreferowaniu wniosku na uwieszenie Enslera przyszedł raz do świadka radca Szymonowicz i pytał czemu z Enslerem już co nie zrobi, że wszyscy się na tę opieszałość skarżą i t. p.

Świadek odpowiedział mu krótko, że to co do niego należało już zrobić i oddał.

Na dalsze zapytania i przedstawienia zeznań poczynionych w śledztwie, opowiada świadek, że jakiś kapitan Kasprzycki opowiedział mu że pewien Hofrat w Karlsbadzie wyraził się iż o prokuratorze M. „brzydko mówią“, ale co to znaczy świadek nie zrozumiał.

Przewodniczący okazuje świadkowi jakiś akt, na który ten czując się w swoim żywiole po raz

„Skały w Odrzykoniu“ zupełnie podobne do reszty jego skalnych widoków, że Peters ma na wystawie wcale piękne dwa pejzaże „Widok okolicy Silvaplana w Engadin“ i „Noc w świetle księżycy“, że pan Mirecki próbował malować pałac Willanowski, i że nareszcie p. Gramatyka wystawił „Widok wiosenny“ celujący wielu zalecaniami, ale mający także tę wielką wadę, że jest wiosennym.

Właściwie pejzaż wiosenny jest może jednym z najpiękniejszych zadań dla malarza krajobrazów, ale powiedzmy równocześnie jednym z najtrudniejszych. Jaskrawość zieleni wiosennej, łącząca się z jaskrawością flory wymaga ogromnego poczucia harmonii barw u artysty, a inaczej mści się na malarzu okrutnie. P. Gramatyka oddał wybornie odcień zieleni wiosennej w kizewinach, ale wzmocnił go jeszcze bardziej florą oślepiającej białości i jaskrawości tej niezłagodził bynajmniej planem dalszym na którym by można przez słabsze nuanse farb złagodzić surowość kolorytu pierwszego planu. I dla tego to, pomimo wszystkich zalet pejzaż p. Gramatyki nie robi przyjemnego na widzu wrażenia.

Zamykając na tych uwagach na razie fejleton zwracamy uwagę czytelników na sumiennie a z talentem malowany widok architektoniczny p. St. Bryniarskiego, przedstawiający „Kościół katedralny z kaplicami na zamku w Krakowie“.

Bolesław Spausta.

pierwszy z żywością woła „to koszulka“. Bliższego znaczenia tego „urzędowego“ terminu niestety nie mógł sprawozdawca wyrozumieć.

Radca Duniewicz pyta świadka, czy znając tak dokładnie manipulację z ową tajemniczą „koszulką“ nie mógł by i inne manipulacyjne praktyki w prokuraturze wytłómaczyć. Świadek czyni to, ale już z mniejszą biegłością. Na dalsze pytanie radcy Duniewicza oświadcza, że omawiając z kolegami, o co Ensler ma być skarżony, wiedział, że czyniono starania, ażeby oskarżenie było o oszustwo, bo w takim razie współwinni Frondza i Krajczycki byłiby od oskarżenia uwolnieni i mogliby jako świadkowie na korzyść Enslera zeznawać. Mehofer ponownie powiada, że nie przypomina sobie słów „zu ihrer Deckung“ a Chlebek mówi, że słowa te wyrzekł M., kiedy on powiedział, że wołałby skarżyć o kradzież.

P. Czy było możliwym zaniechanie sprawy Enslera bez jawnego podeptania ustaw i złamania przysięgi służbowej?

Chlebek. Według mego zdania — nie. Mehofer nigdy nie starał się nawet o podsunięcie mi takiej myśli.

Na zapytanie obrony odpowiada, iż słyszał od M. o dyferencjach z Hruszkiewiczem z powodu odmiennych zapatrywań na sprawę Enslera.

Obronca. Czy może pan powiedzieć...

Świadek pospiesznie: nie.

Obronca: ależ nie skończyłem pytania, czy może pan powiedzieć, kiedy po przekreśleniu pierwotnego wniosku przez M. wykończył drugi wniosek?

Świadek: Do 24 godzin.

Dalej jeszcze z okazji innego zapytania zaczyna Chlebek opowiadanie na temat przekupności Hruszkiewicza, lecz przewodniczący przerywa mówiąc: „nieboszczykom daj pan spokój.“

Przesłuchanie tego świadka trwało 3 i pół godziny, z taką trudnością wydobywano z niego odpowiedzi.

Świadek Juliusz Negrusz, adjunkt sądowy w Czerniowcach, zeznaje z precyzją i stanowczością: Ze stosunków jakie w charakterze sędziego śledczego miał z M. nie drożnego mu nie wiadomo. Mücka zna z procesu Konhardta, kiedy mu Szymonowicz wskazał go jako faktora Mehofera. Przy „Kunstpausie“ był wotantem, następnie słyszał zdanie Szymonowicza, jakoby ta pauza przyniosła prokuratorowi pieniądze. Długość paury wpadła też świadkowi, a nadto zdawało mu się, że osoba, którą mu Szym. wskazał jako Mückę, podczas tej paury konferowała z jednym z oskarżonych.

Świadek, dr. Jan Dornbaum, adwokat z Czerniowiec po zaprzysiężeniu zeznaje o owej pauzie tak samo, tylko że jemu nie wydawała się ona wcale podejrzaną. Prokurator przez ten czas przeglądał akta, gdyż motywując następnie postawienie oskarżonych na wolną stopę, przytoczył bardzo ściśle powody, które w aktach wyczytał.

O Mücku jako faktorze M. słyszał sposobem pogłoski, lecz sam żadnych nie zrobił spostrzeżeń. Przy posiedzeniu izby adwokackiej i uchwaleniu wiadomej petycji był obecnym. Wreszcie na zapytanie obrońcy oświadcza, że uwolnienie podsądnych z aresztu śledczego po owej pauzie uważał za zupełnie usprawiedliwiony, chociaż jako niezwykle postępek prokuratury.

Br. Maksymilian Goldenberg adwokat z Czerniowiec zaprzysiężony zeznaje co do Mückę, że również zna go tylko ze słyszenia jako faktora M. Sam był wnioskodawcą w sprawie podania izby adwokackiej i wypracował projekt tego podania. Wolf Tanenblat okazywał mu korespondencję, w której Mück narzucał się na pośrednika, lecz on stanowczo odradził mu wdawać się z faktorem.

Świadek dr. Wachtel adwokat z Czerniowiec zeznaje całkiem to samo. Dr. Wachtel, również jeden projekt podania wypracował. Tenenblat był także i u niego radzić się co do pośrednictwa Mückę; lecz on stanowczo mu odradził.

Przy końcu przedpołudniowego posiedzenia prokurator p. Szymonowicz prosi o głos i wnosi: Wysoki trybunał zechce zastrzedz prokuraturze na mocy §. 263 l. 2 p. k. prawo odrębnego przesładowania Mehofera o zbrodnię z §. 101 ewentualnie 104 k. k., a to na podstawie nowych poszlak, które przy rozprawie na jaw wyszły, mianowicie twierdzenia Enslera o przekupieniu osobistym Mehofera kwotą 1000 zł.

Po wysłuchaniu tego wniosku przewodniczący przerwał rozprawę do popołudnia.

Na popołudniowym posiedzeniu, dr. Jekales występuje przeciw wnioskowi prokuratora. Wobec zeznań Enslerów powiada obrońca, że były nowe oskarżenia z ich strony przygotowanymi, prosi jednak, by nie odraczając rozprawy, ten nowy fakt połączyć z obecnym oskarżeniem i razem traktować.

Prokurator obstaje przy wniosku odwołując się na §. 263 l. r p. k. gdyż czyn zarzucony przez Enslera nie może być skwalifikowany dorywczo, a ewentualnie należeć może do sądu przysięgłych, chociaż nie jest wykluczonem że śledztwo nie karygodnego nie wykaże.

Obronca zaznacza z przyciskiem, że jego wniosek o tyle tylko jest ważnym, o ile według zdania trybunału nie pociąga za sobą odroczenia rozprawy.

KRONIKA.

W sprawie Towarzystwa muzycznego. Obiega pogłoska, że wydział Konsewatorjum gal. Tow. muzycznego, czyniąc po części zadość domaganiu się publiczności, ma zamiar usunąć p. Mikulego z posady kierownika orkiestry, a pozostawić mu nadal tylko artystyczną dyрекcją i dozór nad kierunkiem kulturowanej w Tow. muzyki, prócz tego — jak dotychczas — najwyższy kurs gry fortepianowej. Natomiast ma być rozpisany konkurs na posadę kapelmistrza. Pochwalając w zasadzie dobrą chęć wydziału zaprowadzenia w Tow. ładu, nie możemy się zgodzić na takie działania połowiczne. Faktem jest, że p. M. zraził do siebie mnóstwo czynnych członków Tow. nietylko jako kierownik orkiestry, lecz równie dobrze jako dyrektor artyst. i jako człowiek. Odjęcie mu zatem jednej części działalności, nie zażegna bynajmniej złego i nie wróci Towarzystwu dawnych członków, a jak długo p. M. ma jakikolwiek wpływ w Towarzystwie, tak długo osoby, które zeń wystąpiły nie wstąpią napowrót. Z drugiej zaś strony, jeżeli się znajdzie kapelmistrz, któryby się chciał poddać artystycznej dyрекcji p. Mikulego, to będzie on w każdym razie muzykiem niewiele wartym, a Towarzystwo zamiast zyskać, straci na tem tylko, a co najgłośniejsze wszystko zostanie beim Alten.

Dyrekcja Banku krajowego podaje do wiadomości, że wszystkie posady w tymże Banku już są obsadzone, i że dalszych podań o posady przyjmować już nie będzie.

Nadzwyczajne posiedzenie Towarzystwa lekarskiego, sekcji lwowskiej, odbędzie się w sobotę 19go b. m. o godzinie 7. wieczór w zwykłym miejscu. Na porządku dziennym będzie sprawa cholery. Uwiadomienie to służy zamiast zaproszenia.

Do wydziału galicyj. Towarzystwa ochrony zwierząt na rok bieżący wybrani zostali na walnem zgromadzeniu dnia 15 b. m.: Dr. Benedykt Dybowski prof. uniwersytecki; Feliks Pławicki c. k. kapitan w pensji, poseł na sejm krajowy, jako zastępca prezesa; dr. Izidor Szaraniewicz, prof. uniwersytetu; Henryk Rawakowicz, redaktor; Paweł Stwiertnia, inżynier, jako członkowie wydziału; Zygmunt Richtmann, obywatel; Jakób Stroh, bankier i Marjan Łomnicki prof. gimn. jako zastępcy; Feliks Lewandowski, sekretarzem; Zenon Rojek, zastępca; Ferdynand Gabor, c. k. radca rachunkowy; Wacław Zawadil prof. szk. real., do komisji rachunkowej.

Na ćwiczenia wojskowe przybędzie do Lwowa d. 9go sierpnia 1700 żołnierzy, i będą kwaterowani kosztem miasta w realności Pietscha na Łyczakowie.

Kapelanami wojskowymi 2 klasy w rezerwie zostali mianowani: ks. Franczak Józef, r. l. z diecezji tarnowskiej; księża: Szaparowicz Michał, Lewicki Aleksander, Lubienicki Józef, Cegielski Teodor, Kopertyński Antoni, Krasiecki Emanuel, Zarzycki Daniel, Nestajko Dionizy, Wojciechowski Antoni, Lakusta Michał, Stefanowicz Włodzimierz, gr. katedzeccy lwowskiej; a wreszcie księża: Jarosiewicz Jan i Chotyński Klemens z grecko-kat. diecezji przemyskiej.

Mianowania. Sekretarze Namiestnictwa: Manasterski, Krauss, Chądzyński i wicesekretarz ministerjalny Jägermann zostali mianowani starostami, a komisarze Pańciewicz, Prokopczyc i Śladek sekretarzami namiestnictwa. Starszy inżynier Matula

został mianowany radcą budownictwa, inżynierowie Fischer i Stahl starszymi inżynierami dla Galicji.

Wypadek. Wczoraj o godzinie pół do 9 rano zbiegł wół z rzeźni, rogami poturbował w ulicy Słonecznej wyrobnice Marję Horoszek. Skaleczoną oddano do szpitala.

Ze składki na dotkniętych powodzią, zarządzanej przez wydział Czytelnicy akad., oddano tymczasowo do kasy Banku krajowego 45 złr. 59 ct., zaś 20 złr. odesłano wprost do p. Męcińskiego, prezesa dąbrowskiej Rady pow., z wyłączeniem przeznaczeniem dla powiatu dąbrowskiego. Składkowanie trwać będzie dalej.

Izydor Cohn, właściciel domu bankowego we Lwowie, zmarł wczoraj.

Jubileusz bł. Jana z Dukli. W niedzielę jako oktawę nastąpi zakończenie uroczystego nabożeństwa w kościele OO. Bernardynów. Korporacje i Stowarzyszenia wraz z Reprezentacją miejską zbiórą się o godzinie pół do 5 po południu w ratuszu, i udadzą się ztamtąd do kościoła, poczem nastąpi procesja z relikwiami bł. Jana z Dukli.

Złodzieje kieszonkowi, korzystając z uroczystości jubileuszu bł. Jana z Dukli, zawzięcie bardzo modlą się przez cały dzień w kościele OO. Bernardynów i polują na cudze kieszenie. Nie służy im jednak szczęście, gdyż bywają chwytymani na gorącym uczynku i oddawani w ręce policji. Wczoraj schwytano aż trzech pobożnych ptaszków, którzy „przez pomyłkę w natłoku szukali chustek w cudzych kieszeniach dla obtarcia potu z twarzy”. Przestrzegamy publiczność, aby się szczególnie w dniu zakończenia uroczystości jubileuszowej miała na baczności, gdyż panie ci nie omieszkają skorzysta z natłoku.

Curiosum. Na fałszowanych cukierkach z ekstraktu słodowego i na fałszowanej etykiecie tychże czytamy następujący, więcej jak głupi, napis: „Te na płuca ozdabiające bambony są nieźrównanym środkiem na oddalenie wszelkich dokuczliwych chorób i słabości jako to: kaszlańia, astmy, chrypki, flegmy i zastanowienia kaszlu, suchot, dychawicy i wiele innym pomaga.” Fabrykant tych słodowych produktów mieszka we Lwowie i etykiety drukowane są także we Lwowie.

Fe! Dziesiąta biła na miejskim zegarze... Stróż z loskotem zamykają bramy, kapral-policjant nawołuje strażę, i po zaułkach nikną pseudo damy. Zaspany księżyc wznosił się ponad dachy, oświecił blade ciemnych ulic sploty, z ławeczek „Szkarpów” płyną „ochy” „achy”, bo kupidynek straszne broi psoty. — W ulicy, której dla pamięci, chwały, ojcowie miasta miano „Skarbka” dali, szable się z brzękiem na bruku ozwały, jakby rycerze z wyprawy wracali. To dzieci Marsa! to dwaj poręcznicy! — dla serc niewieścich wszak to boska karma! — grot ich zabójczy dla każdej dziewczicy... — to donżuani i to z pułku Parma! Oczami zbika nurtują ciemnicę, szukając dla się jakowej ofiary, i w tem na piętrze zoczyli dziewczę, która przy oknie siedziała... bez pary. Bez pary... wiwat! to gratka nie lada! będzie robotę mieć kupidyn kusy — i kiedy jeden sytuację bada, drugi szle ręką w okno dwa całusy. — Dziewczę wciąż patrzy... sprawa wyśmienita! trzeba przystąpić bliżej pod okienko, i salutując jeden cicho pyta: „Czy wolno wejść tam śliczna ma panienko”? Dziewczę od okna odbiegło przedziutko, lecz znów po chwili przy oknie się jawi; poręcznik zdradca śmieje się słodziutko i coś dziewczęciu o jej wdziękach prawi. W tem chluzt przez okno, jakiś śmigus nowy, lecz że nie wonny za to ręczyć moge, lunął na biedne poręczników głowy... — Ja bierny świadek urządziłem nogę!

Niefortunny wypadek. Posługaczom „expressom” zdarzył się onegdaj po południu niemiły wypadek. Wieźli oni między innymi towarami na wozie spedytorskim wielki butel oliwy prowaukiej wartości kilkudziesięciu guldenów. Niewiadomo jakim sposobem butel, choć był opakowany, pękł, i w jednej chwili bruk napojony został oliwą. Mnóstwo gapiów brukowych pomagało expressom w zbieraniu płynu do naczyń poprzynoszonych na przedce, a byli i tacy, którzy z całem zadowoleniem smarowali buty szlachetnym tłuszcem — czekające tylko na podobne wypadki.

Stowarzyszenie wierzyoieli w Wiedniu ogłasza niewyplacalność Abrahama Margulies a w Rzeszowie.

Ks. Biskup Janiszewski z Wielkopolski, który w Krakowie niedawno temu dość niebezpieczną chorobą był złożony, przybył do Miłostawia, by odechnąć czas niejaki świeżym powietrzem i przyjął gościć w pałacu hr. Józefa Mielżyńskiego.

Wystawa naukowych prac słuchaczy tutejszej szkoły politechnicznej jest otwarta w II-tej sali rysunkowej szkoły od 18 do 24 lipca r. b., codziennie od godziny 10 do 5. Wstęp dla publiczności wolny.

Na ostatniem posiedzeniu towarzystwa przyrodników imienia Kopernika w tym sezonie opowiadał profesor Rehman o wycieczce w okolice Niska. Spostrzeżenia, które tam porobił okazały, że w okresie potopowym było tam jezioro, które obejmowało całą okolicę po obydwu stronach teraźniejszego koryta Wisły, od ujścia Wisłoki aż do ujścia Wieprza.

Jezioro to było według zdania prof. Rehmana pozostałością morza, które dawniej jeszcze sięgało od teraźniejszego morza bałtyckiego, aż w tę okolicę, jak to wykazują muszle morskie tam pozostawione. Wykładający twierdzi, że kamienie znajdujące tam w górnych warstwach powierzchni ziemi, przypłynęły w okresie lodowym z gór Skandynawskich, na wielkich krach lodowych i po stopniowaniu ich na dno morza pospadały.

Profesor Kreutz niezgadza się z wykładającym, jakoby kamienie tamtejsze przypłynęły na krach lodowych, gdyż w takim razie byłyby poukładane stosownie do ciężaru i wielkości.

Wierzejski wypowiada powątpiewanie swoje, jakoby siła żywa lodowców zesuniętych z gór Skandynawskich była tak wielka, żeby wystarczyła na przesunięcie lodowców ze Skandynawji po nierówną powierzchnię, aż w okolice Niska. Na to odpowiedział profesor Kreutz, że powierzchnia Skandynawji podlega zmianom pod względem wysokości, to się wznosi, to zniża, można więc przypuścić, że w okresie lodowym góry Skandynawskie były o wiele wyższe niżeli teraz, a gdyby wszystkie kamienie narzutowe pozostawione w Europie środkowej, poukładać na tych górach, to otrzymalibyśmy dawniejszą wysokość gór Skandynawskich, dostateczną, żeby lodowce z nich zesunięte miały dosyć siły do posunięcia się aż w nasze okolice. Profesor Rehman odpowiedział na to, że jeżeli z gór Skandynawskich lodowce dochodziły aż do naszych okolic, to także z Karpat musiały się zesuwać lodowce, gdzież więc byłaby granica obujgu.

Następnie mówił p. Walter o nowo pozostawionych numulitach w Galicji i zaprzeczał twierdzeniom niektórych geologów niemieckich, jakoby Karpaty należały przeważnie do formacji kredowej, gdy przeciwnie kreda bywa w nich tylko wyjątkowo, tworząc jakby wyspy formacji eocenicnej.

Przemysłani, 17go lipca. Z większych posiadłości do Rady powiatowej wybrani: Wybranowski Roman właściciel Uszkowice, Wybranowski Aleksander właściciel Czupernosowa, Tchórznicki Władysław wł. Pohorylec, Chrzyszcz Tadeusz wł. Słowity, Sander Edmund, wł. Janczyna, Zaleski Aleksander wł. Łahodowa i notariusz, Tretter Piotr zastępca obszaru dworskiego Laszek królewskich i technik, Sławiński Józef c. k. pensjonowany sędzia, Wiśniewski Jan dzierżawca dóbr Ciemierzyniec i przy ponownem głosowaniu Kalita Roman rachmistrz dóbr hr. Alfreda Potockiego.

Stryj 17 lipca. Dzisiaj wybrani do Rady powiatowej z większej posiadłości: Br. Zygmunt Romaszkan, br. Józef Brunicki, hr. Karol Dziechuszycki, Adam Onyszkiewicz, Juljusz Barański i Eugenjusz Abrahamowicz.

Buczacz 17 lipca. Do Rady powiatowej z grupy większych własności wybrani właściciele dóbr: Ignacy Cywiński, Ludwik Szawłowski, Władysław Czajkowski, Władysław Bogucki, Albin Słonecki, Jan Borkowski, Marjan bar. Błażowski, Jan Gołębski, Mentzel, Oskar hr. Potocki.

Tarnów. 17go lipca. Na domu przy ulicy Wąlowej 1. 20, w którym mieszkał Kazimierz Brodziński, jako uczeń gimnazjum tarnowskiego w latach 1805—1809, umieszczono tablicę pamiątkową, ozdobioną laurowym wieńcem. Przed gmachem gimnazjalnym ustawiono wspaniałą pomnik Brodzińskiego, wykonany przez prof. Gadomskiego. Cała wysokość pomnika wynosi przeszło 4 metry. Biust dwa razy naturalnej wielkości z kamienia pińczowskiego, spoczywa na podstawie z kamienia piaskowego. W postumencie umieszczono tablicę marmurową z napisem: „Kazimierzowi Brodzińskiemu, uczniowi gimnazjum tarnowskiego, żołnierzowi za sprawę ojczystą, nauczycielowi — poecie — wdzięczni rodacy”. Ustawieniem pomnika zajmował się artysta. Z przeciwnej strony ma stanąć pomnik Józefa Szujskiego, który był również uczniem tutejszego gimnazjum.

Szczawnica 17. lipca. Dworzec gościnny, który na zewnątrz jest wspaniałym, pełnym gustu gma-

chem, a wewnątrz mieści wielką salę dla widowisk i zabaw, otwartym został wczoraj dla przedstawień teatru krakowskiego. Bardzo licznie zebrana publiczność serdecznymi oklaskami przyjęła krakow. artystów, którzy z życiem odegrali „Rodzinę Furiozów”. Jutro grają „Fernandę”, a w sobotę „Rewizora”, w poniedziałek „Gwiazdę Sybiru” dla publiczności zakordonowej, która tu jest najliczniejszą. Ceny miejsc w teatrze są umiarkowane. Dużo osób przybywa jeszcze i dużo jest spodziewanych. Biskup krakowski dziś oczekiwany wraz z rektorem Słotwińskim. Dla biskupa przygotowuje się wycieczka w Pioniny. Dotąd nie wiadomo, czy marszałek w tym roku przybędzie.

W Tarnopolu stawali 14. b. m. przed sądem ostatni trzej oskarżeni za udział w ekscesach kwietniowych Jawor, Köstenblatt i Berezowski, głównie obwinieni o rzucenie się na radcę gminnego Friedla Ochsa. Trybunał skazał pierwszego na 6, drugiego na 2 miesiące więzienia za zbiegowisko i gwałt publiczny, a uwolnił Berezowskiego.

Namiestnictwo w Czechach wystosowało do praskiej Rady miejskiej wezwanie do składek na rzecz powodzią dotkniętych mieszkańców w Galicji. Rada miejska odesłała tę sprawę do sekcji finansowej, a ta przedstawiła wniosek udzielenia zapomogi 2000 złr., który to wniosek Rada przjęła i uchwaliła zarazem wezwać do składek także mieszkańców Pragi.

Toulon 17. lipca. Dr. de la Chataignerie zaleca nowy środek przeciw cholerze, mianowicie chlorek rtęciowy. Także Pasteur utrzymuje, że mikroby choleryczne w tym roztworze żyć nie mogą.

Cholera na scenie. W ciągu bieżącego stulecia autorowie dramatyczni, wprowadzając na scenę różnego rodzaju choroby, nie zapomnieli też i o cholerze, która kilkakrotnie doczekała się uwiecznienia na scenie. W r. np. 1838 we Włoszech, a następnie i Austrii ukazał się dramatyczny utwór pt.: „Il cholera morbo”, grywany podobno z wielkiem powodzeniem. Przedstawiano tam silne przypadłości choleryczne, którym pomiędzy innymi podlegała i pewna matka, przyczem zabroniono jej widzieć własne dzieci. Obraz strasznej choroby miał być okropnie efektowny, przy rozwiązaniu zaś zjawiał się jak „deus ex machina” młody i zdolny lekarz, który wynalezionym przez siebie środkiem uzdrawiał dotkniętych chorobą i w nagrodę otrzymywał rękę córki pacjentki... Szkoda wielka, że ów pomysłowy lekarz nie ogłosił drukiem owej zbawiennej recepty, która w obecnej zwłaszcza chwili bardzoby się przydała zatrwożonym mieszkańcom Europy.

W Bordeaux zmarł w tych dniach Benedykt Kryński, były oficer wojsk polskich, tapicer z zawodu.

Ojciec bakcyli. Kiedy dr. Koch, zwany przez pisma paryskie „ojcem bakcyli” w powrocie z Francji przybył do Genewy, władze sanitarne chciały go koniecznie „wykadzić”. Wiadomo jednak, że dr. Koch wykadzenie owo uznał za bezsens i bronił się dlatego wszelkimi sposobami przeciw temu środkowi higienicznemu. „Bezsens czy nie bezsens, ale musisz pan być wykadzony tak jak inni”, odparł funkcyjnarzusz tamtejszy i Koch musiał się poddać operacji. Wynalazcę bakcyli wsadzone do skrzyni i wykadzono. W skutek tej manipulacji spóźnił się dr. Koch na pociąg. Anegdotka ta dowodzi, że sławny doktor jest skończonym „Pechvoglem”.

Wielki pożar w Paryżu. Dnia 13go b. m. po południu wybuchł ogień w fabryce dek powozowych na Avenue Parmentier pożar i pochłonął oprócz wymienionej fabryki kilka warsztatów sąsiednich. Około 20 osób jest rannych i poparzonych. Z 14 koni, stojących w stajni 12 się udusiło.

Maestro Verdi zwiędza bardzo pilnie wystawę turyńską i ma tylko bezustanny kłopot z owacjami. Gdzie tylko się pojawi, poznają go wszyscy, a wszelkie narzędzia muzyczne wygrywają jego melodie. Niedawno temu unikając owacyj, schronił się nieszczęśliwy maestro w zakątek do lokalu, gdzie ludzie się wazą, aliści nie minęło i pół godziny, gdy jakiś plakat doniósł narodowi: „Verdi waży 70 kilo i 200 gramów”.

Produkcja nafty. Specjaliści, a między tymi C. H. Marvin twierdzą, że nafta rosyjska z powodu lepszej jakości i obfitości źródeł, wyruguje wkrótce zupełnie naftę amerykańską z handlu europejskiego. Produkcja nafty amerykańskiej bowiem dosięgła już zenitu i wydała w roku 1883 najwyższą ilość, bo 52,712,306 surowego oleju, 419,821,081 rafinowanego, podczas gdy źródła w Baku z 78,000 ton, wydanych w roku 1874 podskoczyły w r. z. na 800 tysięcy ton.

Teatra letnie w Paryżu bankrutują szeregiem. Po „Opera populaire“ zamknięto z powodu niewypłacalności „Ambigu“ i „Ménus plaisirs“.

Rumuni uważają cesarza rzymskiego Trajana za pierwszego imperatora Rumunii, bo na zeszytach przeznaczonych dla szkół do pisania, które ozdobione są portretami, jakiejś znakomitości (!) rumuńskiej i odnośnym tekstem są także zeszyty z portretem Trajana podpisane w ten sposób: „Trajanu Imperatoru Romanorum“.

Statystyka obłąkanych. Aleksander v. Oettingen oblicza w swojej statystyce moralnej w ten sposób liczbę obłąkanych: W Europie jest mniej więcej 450.000 obłąkanych i idiotów. Największy procent przypada na spekulatywnych, hamletowo szperających we wszystkim Niemców, przyczem najgorzej są sytuowani protestanci, tak, że na Niemców wypada 2 procent, na romański szczerp 1 pr., na Słowian tylko 0.6 procent. W ogóle na północy i północnym zachodzie Europy liczba obłąkanych jest największa.

Nader zajmujące spostrzeżenie o fachowości szalonych zrobił dr. Koch, dyrektor domu obłąkanych w Zwiefalten w Württembergu, gdzie pomiędzy obłąkanymi 4 razy tyle jest kawalerów jak żonatych. Wyprowadziwszy z tego można wniosek, że kto ma słabo w głowie powinien się żenić.

Pomiędzy fachami rozmaitemi smutne pierwszeństwo w statystyce warjatów mają t. z. *professions liberales*: uczeni, literaci, aktorowie i artyści. G. Mayer podaje dla Bawarii następujące liczby:

	Idjoci.	Obłąkani.
<i>Professions liberales</i>	5,26	14,47
handlarze i finansjści	9,30	8,26
przemysłowcy	10,13	7,01
rolnicy	13,81	6,54

Z tego wypada, że (często połowicznie) wykształceni warjują; rolnik jest raczej skłonny do idiotyzmu.

Zimna kąpiel.

— Dzień i noc marzę tylko o pani.

— Ah! więc to dla tego masz pan tak rozspaną minę!

Raport policyjny. Skradziono: Panu Ch. J., ul. Weklsarska Nr. 33 szal popielaty. Panu M. S., ul. Rzeźnicka Nr. 4 czarną bekieszę, a pani H. pugilares z kwotą 1 zł. 40 ct. i futerał na okulary. Mikołajowi K., gospodarzowi z Laszek królewskich parę koni, jeden siwy plamisty, a drugi żółto-siwy. Zgubiono: W drodze z kolei na ul. Staszycy skrzypce obwiniete w grube płótno. Srebrną bransoletkę drucikowej roboty z srebrnym medaljonikiem. Znaleziono: Paszport wojskowy H. Gazyka i Piekuta Michała, tudzież książkę podatkową Karla Bucholaba.

Teatr, literatura i sztuka.

Koncert, urządzony w teatrze na korzyść powodzą dotkniętych, zgromadził nieliczną, ale doborową publiczność. Część wokalną objęły panie Stökl, Sawicka i pan Czerny. Pani St. dała nam poznać pełny głos altowy i dobrą szkołę. Pani K. S. dzwicznym głosem sopranowym, odśpiewała arję z „Roberta“ i pieśń Tostiego. Bardzo się podobał także piękny głos tenorowy młodego amatora pana Czernego. Ukazanie się na scenie najlepszej naszej amatorki-pianistki pani F. F. (Switalskiej) i wykonane wykonanie rapsodji Liszta, zachwyciło słuchaczy. Niemniej też podobała się gra pny Schenk, która w trudnym koncercie g moll Saint - Saensa, uwydatnić umiała wszystkie piękności tego utworu. Panna Paltinger, znana u nas artystka uświetniła swym talentem ten koncert z wszechmiar zajmujący. Pan Marceli Tyberg przodował panom amatorom wykonującym unisono na 20. skrzypcach Largo Handla, a sam wybornie wykonał koncert Mendelssohna i rapsodję polską Marka.

Z Akademii Umiejętności. W dniach 10. i 12. lipca b. r. odbyło się w Akademii Umiejętności posiedzenie Wydziału historyczno-filozoficznego pod przewodnictwem dyrektora dr. Heyzmanna.

Przewodniczący poświęcił przedewszystkiem kilka rzewnych słów pamięci zmarłych, a zasłużonych członków Wydziału: Dr. Józefowi Zielonakiemu i dr. Aleksandrowi Bojarskiemu.

Następnie odczytał hr. Wojciech Dzieduszycki pracę swą pod tytułem: „Geografia klasyczna Polski“, w której prelegent rozbiera krytycznie tekst

Herodota, Cezara, Pomponiusza Meli, Strabona, Pliniusza, Tacyta i Ptolomeusza, przyznaje Herodotowi, Cezarowi, Strabonowi i Tacytowi charakter źródeł w zupełności prawie wiarogodnych, przeciwnie widzi w Meli, Pliniuszu i Ptolomeuszu niekrytycznych kompilatorów, których używać należy z największą ostrożnością. Wbrew rozpowszechnionej opinii, mniemając, że ludy scytyjskie Herodota nie mieszkali głębiej, jak na Podolu i Ukrainie i że późniejsi autorowie wspominają je tylko z przyzwyczajenia i niekrytycznej erudycji, w czasie, w którym już inne ludy ich miejsce zajęły. W Borystenesie starożytnym widzi prelegent Ingul nie dolny Dniepr, a tę rzekę poznaje w Gerrosie i konstatuje, iż ze wszystkich pisarzy starożytnych Herodot najdalej jeszcze rozpoznał Ukrainę. Wiadomości późniejszych pisarzy tyczyły się samego tylko wybrzeża czarnomorskiego, o dalszych stronach dochodziły ich tylko mniej lub więcej wiarogodne wieści. Prelegent uznaje wbrew mniemaniu Szafarzyka, że Lugiowie byli czysto germańskim ludem, różni się natomiast od pisarzy niemieckich, osadzając Lugiów i Wandylów nie nad Wisłą, ale na lewym brzegu Odry i stanowiąc granicę Germanji i Sarmacji wzdłuż Odry, a nie Wisły. Ogranicza przytem geograficzne wiadomości starożytnych do właściwego pasma Karpat, biegu Dniestru i wybrzeża Bałtyckiego po Puck; przeczy głębszej znajomości ziem polskich u starożytnych, a przyznaje im tylko znajomość nieco dalszych, lecz zawsze pogranicznych narodów. Uznaje obecność litewskich, czużskich i celtyckich ludów na przestrzeni dawnej Polski, uważa jednak Słowian za odwiecznych mieszkańców porzeczka Wisły i północnych stoków Karpat. Zdaniem prelegenta Erydan Herodotowy był pierwotnie Wisłą, góry Ryfejskie były Karpatami, Hyberborejczycy Wenedami.

Analiza podan Ptolomeuszowych doprowadziła prelegenta do tego, że zwątpił o możliwości oznaczenia położenia miejscowości pojedynczych za pomocą podan Ptolomeuszowych co do stopni szerokości i długości.

W dyskusji nad tym przedmiotem zabierali głos przeważnie pp. Sadowski Jan Nepomucen i prof. Dr. Franciszek Czerny.

— W dniu 11 lipca odbyło się posiedzenie komisji historycznej, na którym ks. kanonik Polkowski według dawniejszej obietnicy odczytał obszernie sprawozdanie o Archiwum kapitułom krakowskiem które porządkuje i którego szczegółowy katalog zamierza przygotować do druku. Okazuje się, że archiwum to zawiera niezmiernie ważny materiał historyczny, mieszczący się (prócz dyplomatów) w 720 księgach, które można podzielić na różne działy i kategorie.

W jednych, jak protokoły posiedzeń kapituły od r. 1438, jak księgi archiwalne zawierające korespondencje kapituły z królami, jej instrukcje na synody jako księgi fundacyj, relacji delegatów kapituły na sejmy, jak wreszcie księgi wizyt biskupich — mnóstwo wiadomości największego znaczenia dla stosunków kościelnych lub politycznych, w innych znowu, jak księgi dochodów i wydatków, inwentarze i rewizje dóbr biskupich lub kapitułnych, rejestra dóbr Pabianickich, taksacje beneficjów, i t. p. — nieprzebrana mnogość najciekawszych wiadomości do dziejów stosunków ekonomicznych, do historii rolnictwa, cen różnych produktów i t. d. Żeby więc wprzód, zanim się ukaże sam szczegółowy katalog (którego przygotowanie wymaga paroletniej pracy), mogła wiadomość tymczasowa o tak ważnym materiale dostać się do wszystkich, którzy się tem interesują, uchwalono, że należałoby to sprawozdanie już teraz ogłosić w publikacjach akademickich.

Następnie pojedynczy członkowie komisji zdawali sprawę z postępu wydawnictw komisyjnych a Dr. Piekosiński przypomniał przy tej sposobności kwestję zawieszonego dawniej opracowania opisu dyecezyi krakowskiej tak zwanej *Cracovia Sacra*.

„Galerji Rembrandta“, wydawanej przez znanego historjografa sztuki dra Alfreda Wurzbacha wyszedł już u Pawła Neffa w Stutgardzie, zeszyt I. Zawiera on 5 fotodruków, zdjętych w zakładzie Mart. Romela i Sp. z najlepszych sztychów i raderunków, a mianowicie portret Konetabla według sztychu Köppinga, portret Saskii według Pethera. „obrzezanie“ według Bierweilera, „młyn“ według Mathieu i Dequevanvillera i „kołyska“ według Guttenberga. Całość obliczona na 20 zeszytów po 3 marki będzie tworzyć album złożone ze 100 fotodruków z tekstem pouczającym.

Autor dzieła „*Poets and Poetry of Poland*“, Paweł Sobolewski, w dniu 2 z. m. zakończył życie w Chicago, jak słychać w największym niedostatku...

Cholera.

Przeciwko cholerze we Lwowie wydało namiestnictwo rozporządzenie, którem na podstawie uchwały krajowej Rady zdrowia, zalecono natychmiastowe wykonanie następujących zarządzeń, jako najskuteczniejszych środków, zapobiegających wybuchowi cholery.

1. Najdokładniejsze oczyszczenie kanałów publicznych, oraz koryt tych wód płynących, do których kanały te ściekają.

2. Oczyszczenie wychodków i dołów kloacznych na koszt właścicieli przez organa miejskie, obok dokładnej i skutecznej desinfekcji.

3. Utrzymywanie w największej czystości dróg i placów publicznych.

4. Oczyszczenie ścieków, zlewów, wszelkich dołów, oraz podwórzy w domach mieszkalnych, także na koszt właścicieli przez organa miejskie pod dozorem komisji na ten cel z łona magistratu wydelegowanej.

5. Wypróżnienie przeludnionych, a zwłaszcza wilgotnych suterenowych mieszkań.

6. Zbadanie wszystkich studzien i zamkniętych, które mają wodę, zawierającą szkodliwe dla zdrowia składniki, lub też zanadto blisko wychodków i kanałów położone.

7. Podział miasta na okręgi zdrowotne i utworzenie dla nich komisarzy zdrowotnych.

8. Zapewnienie pomocy lekarskiej tak do służby dziennej, jakoteż i do nocnej.

9. Ustanowienie izb ratunkowych w okręgach zdrowotnych; przygotowanie na ten cel odpowiednich lokalności i stosowne oznaczenie tych izb, oraz powiadomienie mieszkańców o ich istnieniu.

10. Przygotowanie odpowiedniej ilości przyrządów do przenoszenia chorych i zmarłych.

11. W razie potrzeby, przygotowanie cmentarzy cholerycznych oraz tak obszernych truparni, aby zmarłych na cholerę można zaraz po śmierci umieszczać w odpowiednio urządzonej truparni.

Oprócz tego wskazało prezydium namiestnictwa jako szczególnież pożądanę, bezzwłoczne wydanie ze strony magistratu odpowiednich zarządzeń w celu oczyszczenia koryta Pełtwi. Wzbronionem jest również używanie do skrapiania ulic wody z Pełtwi i ze studzien przy niej położonych.

Prezydent Dąbrowski podał przytem do wiadomości Rady, iż powyższe rozporządzenie prezydium namiestnictwa częściowo wprowadzone już jest w wykonanie. Koryto Pełtwi oczyszczone — obecnie czyści się Pasieka; dalsze punkta tem spieszniej i skuteczniej dadzą się przeprowadzić, że obecnie magistrat, z upoważnienia namiestnictwa, nie potrzebuje się krępować kursami, tamującami zwykle jego działalność, i że na każde zapotrzebowanie, przy wykonywaniu oczyszczania kanałów, wychodków, a nawet całych domów prywatnych, zapewnioną ma asystencję policyjną.

Gospodarstwo przemysł i handel

Taryfa na kolei Jarosław-Sokal. Według obwieszczenia, ogłoszonego w centralnym organie ministerstwa handlu dla spraw kolejowych, z dniem 20. lipca pocznę obowiązywać dodatkowa taryfa na kolei Jarosław-Sokal, mocą której zostaje zaprowadzoną I. klasa osobowa, tudzież zniżona taryfa wyjątkowa dla zboża, produktów mącznych, drzewa budowlanego, soli, kartofli, spirytusu, węgla, nafty, drzewa opałowego i kamieni.